

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Več svobode tisku.

»Trgovski list« prinaša sledeč uvodnik pod gornjim naslovom:

Našemu tisku je treba dati možnost za objektivno in odkrito razpravljanje in treba ga je smatrati kot dragocena sodelavca v službi državnih interesov. Tudi že pred časom so nekateri poslanci poudarjali nujno potrebo, da se da večja svoboda tisku, ker je zlasti v boju proti korupciji tisk najmočnejši in najbolj uspešni zaveznik. Ali tega še vedno nočejo uvideti, ker jim je še preveč v ušesih oni šum in oni krik, ki so ga povzročali listi v do skrajnosti razpaljeni strankarski borbi. Toda ti časi najtežjih strankarskih bojev so minuli in z njimi tudi zmagovita doba svobode. Tako so danes zopet dovoljene nove politične stranke, zopet so mogoča politična zborovanja in ustavno življenje se je začelo na celi črti. — Tolmač vsega ustavnega življenja, njegova živa slika pa je časopisje in zato mora tudi ono dobiti nazaj vsaj toliko svobode, ki je potrebna z ozirom na novo ustavno življenje. Saj ni prav nobena težava, da se preprečijo nekdanji izrodki časopisnega boja, a da se vendar omogoči časopisju, da ostane aktiven soborec za zboljšanje razmer. Zlasti pa je to potrebno v času, ko se tudi v najvišjih mest poudarja potreba odločnega boja proti korupciji. Brez aktivne pomoči časopisja je pač ta boj več kot problemati-

čen, kajti šele s tem, ko daje časopisje v javnosti temu boju potreben poudarek, je tudi njegov izid nedvomno do cela zmagovit. Več svobode tiska je zato prav tako nujna potreba, ko boj proti korupciji, ker je oboje neločljivo zvezano. Skupščina, ki je že v celi vrsti govorov to misel tudi izrekla, naj gre v tej stvari do konca in napravila bo v resnici veliko delo. Za konstruktivno kritiko mora biti vedno mesta in zato naj se uresniči predlog, da treba dati tisku možnost za odkrito in objektivno kritiko.

Na Francoskem so ravno časopisi razkrili velike denarne škandale in ves francoski narod je zelo hvaležen svobodnemu tisku, da je neusmiljeno razkrinkal narodno pijavko, ki je imela sto glav in tisoče rok, ki so grabile in ropale narodno premoženje na vseh mestih, in tudi iz ministrskih sedežev. Enako hočejo narodi tudi v drugih državah, da potom časopisja izvedo, kar imajo pravico izvedeti. Po naši ustavi je tisk svoboden. Prav je, ako so se pojavile zahteve, da se naj ustavo v tem oziru spoštuje!

*

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

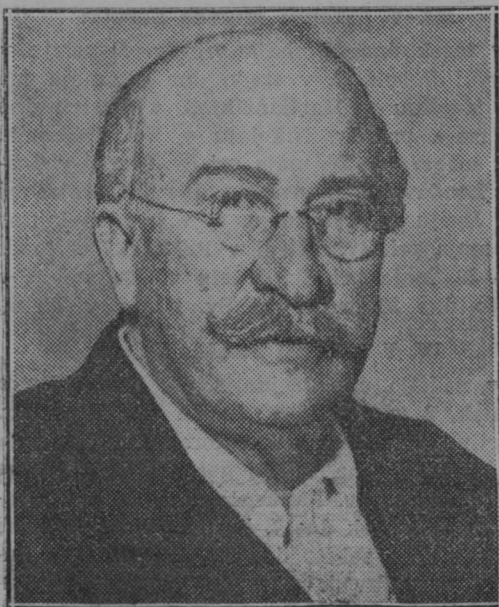
V naši narodni skupščini so obravnavali minuli teden državni proračun. Nastopilo je več govornikov, med drugimi tudi skoro vsi poslanci iz Slovenije.

Šolninska taksa. Po novih določitvah prosvetnega ministrstva bode znašala šolnina za učiteljska, tehnične šole, višje obrtne šole, trgovske in pomorske akademije, bogoslovne šole, železniško-prometne šole, šole za dovilje, trgovske šole, logarske šole, šole za babice in za vse ostale šole, kakor za srednje šole in sicer: v I. in II. letu 250 Din, v III. in IV. letu 300 Din. Če pa v kateri teh šol traja pouk dve leti, se v prvem letu plača šolnina 250 Din, v drugem letu pa 300 Din. V strokovnih deških in ženskih obrtnih šolah ter na meščanskih šolah, če traja učna doba štiri leta, se plača v pripravljalnem razredu ter v prvem in drugem letu polovico takse, ki so določene za srednje šole, to je 75 Din, v tretjem in četrtem letu pa 100 Din. Če pa pouk traja dve leti, se plača v pripravljalnem razredu in prvem letu pol takse, to je 75 Din, v drugem pa tudi pol takse, to je 100 Din.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Po časopisju še vedno straši nevarnost Habsburžanov, ki bi naj zasedli avstro-ogrski prestol in bi naj postal vladar Oton Habsburški. Koliko je na celi zadevi resnice, se ne da reči, vsekakor so odločno proti nekatere velesile in Mala antanta.

iz nemirne Španije. Španija zopet doživlja prav resne delavske nemire. Širi se propaganda za splošno stavko. Da se prepreči splošna stavka, je proglasila vlada obsedno stanje za celo državo. Notranje ministrstvo je razpustilo komunistične in fašistične strokovne zveze in socijalistične mladinske organizacije. Z ozirom na izjemno stanje so prepovedana vsa politična zborovanja ter obhodi.



Odstopli in zopet upostavljeni španski ministrski predsednik Lerroux.



Oton Habsburški, katerega poriva časopisje na avstro-ogrski prestol.

Japonska in Amerika na morju.

— Novi ameriški mornariški gradbeni program je zelo vznemiril Japonce. Japonski mornariški minister je izjavil, da bo z novim ameriškim programom povečana ameriška vojna mornarica imela leta 1939 tako vojno brodovje, da bo japonsko obsegalo komaj 60 odstotkov ameriškega. Zato mora Japonska graditi nove vojne ladje. Podrobnosti programa še niso znane. Graditi pa bodo začeli Japonci takoj, ko bodo gotove sedaj v gradbi se nahajajoče edinice, ki jih potrebujejo za nadomestilo starih ladij. Z ozirom na vznemirjenje, ki je nastalo na Japonskem radi ameriškega gradbenega programa, je izja-

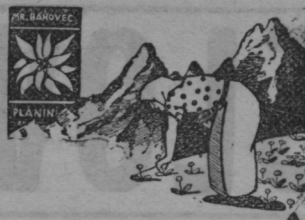
Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.



Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

vil predsednik pomorske komisije ameriškega senata Wilson, da je ameriški gradbeni načrt v popolnem soglasju s pogodbami Združenih držav in da novi program nima nobenih nadaljnjih ciljev.

naš narod častno dejstvo je, da se vsako leto, da skoro vsak mesec množi število slovenskih sinov, ki so se odločili za misijonski poklic. V tem mesecu so odpotovali iz trapistovskega samostana v Rajhenburgu 2 patra (o. Robert Kukovičič in o. Krizostom Zemljak, 1 pater je že prej odpotoval) in 2 brata (Marijan Zakrajšek in Gregor Bevc) v severno Afriko na misijonsko delo. V alžirski nadškofiji, 75 km od mestu Alžir, na gorovju Atlas, v višini 1100 m, si ustanovijo novo trapistovsko naselbino, kjer bodo z molitvijo, spokornim življenjem, dobrotelostjo in z zgledom krščanskega življenja širili krščanstvo. Naj bi molitev slovenskega ljudstva spremljala delo slovenskih misijonarjev ter jim zajamčevala božji blagoslov!



Najnovejši svetniki(ce). V svetem letu, ki se bo končalo na veliki ponedeljek, 2. aprila 1934, je sv. Oče izvršil več proglasitev za svetnike, odn. blažene. Nekateri bomo v naslednjem navedli. Praznik Brezmadežne, 8. december 1933, je papež Pij XI. porabil kot nekako zaključno svečanost 75letnice Marijinih prikazni v Lurdu ter je ob tej priliki proglasil blaženo Bernardiko Soubirous, ki se ji je Marija prikazala v lurški votlini, za svetnico. Prvo nedeljo v marcu, 4. marca 1934, je bila za svetnico proglašena blažena Marija Mihaela, ustanoviteljica reda »Služabnic zakramenta sv. Rešnjega Telesa in ljubezni«. Rojena je bila v Španiji iz plemiške rodbine, ki je spadala med najvišje špansko plemstvo ter se je imenovala Marija Mihaela Lopez de Castillo. Že kot deklica je skazovala ubogim veliko ljubezen. Ko je dorasla, je sklenila ostati neomožena, da bi mogla Bogu ložje služiti. Ko je njen brat bil imenovan za španskega poslanika v Parizu, se je z njim preselila tje. Njena vsakdanja pot je bila v cerkev k obhajilni mizi ter v hiše bolnih in siromakov. Ko je bil brat prestavljen v Bruselj (v Belgijo), mu je tudi tje sledila. Ko se je vrnila v Madrid, je sklenila ustanoviti nov cerkveni red, ki naj bi imel nalogo, poleg češčenja presv. Rešnjega Telesa izvrševati dobrotelost iz krščanske ljubezni do bližnjega. Pri tem jo je podpiral njen spovednik nadškof Anton Claret, ki je bil l. 1925 proglašen za blaženega. Ko je l. 1865 šlo v Rimu za to, ali naj se potrdi nov red na osnovi od nje predloženih pravil, je sama hotela potovati v Rim. Naenkrat pa sliši, da je v mestu Valenciji izbruhnila kuga. Takoj gre v Valencijo ter z največjo ljubeznijo streže bolnikom. Nalezé se sama te bolezní ter umre dne 24. avgusta 1865 v resnici kot 1. »služabnica zakramenta sv. Rešnjega Telesa in ljubezni«. O Veliki noči 1934 pa se bo kot svečan zaključek svetega leta vršila proglasitev za svetnika po vsem svetu v svojih duhovnih sinovih in njihovih delih slovitega blaženega Don Bosca, ustanovitelja salezijancev.

Slovenski misijonarji. Naš narod je številčno majhen, pa vendar ima veli-

ko sinov in hčera, ki posvečujejo svoje življenje in svoje delo visokim ciljem katoliškega misijonstva med pogani. V raznih delih sveta delujejo kot misijonarji in misijonarki otroci našega naroda, ki s tem dokazuje, da je v njegovih vrstah obilno krščanskega idealizma in mnogo sebe darujoče ljubezni do bližnjega. Zadnji čas je zopet kar pet oseb iz Slovenije odšlo v poganke pokrajine, in sicer v Afriko, Kitajsko in Japonsko vršit službo krščanske resnice in ljubezni. Misijonski brat A. Kramberger, ki je znan našim bralcem po svojem zanimivem potopisu, je dopel koncem lanskega leta v Belgijski Kongo (v srednji Afriki) ter je dodeljen misijonski postaji Lukolela. Z njim je dopotoval v Kongo drugi Slovenec, misijonski brat Marcel Kerševan ter je prideljen postaji v Irebu. V septembru lanskega leta so odšle v poganke misijone 1 frančiškanska sestra Marija Luževič in 2 slovenski usmiljenki iz družbe sv. Vincencija Pavelskega, in sicer sestra Agneza Jančar in s. Jožefina Zupančič, koje dve sestri sta tudi usmiljenki in sicer deluje ena v Beogradu, druga pa v Egiptu. S. Jožefina Zupančič je odpotovala v Japonsko. S potovanja je pisala svoji sestri v Beograd. V svojem pismu opisuje, kako je v mestu Port Saidu (ob Sredozemskem morju na meji Egipta) se sestala s svojo sestro (usmiljenko), katere ni poznala, ona pa nje ne. Ko se je motorni čoln z 2 sestrama usmiljenkama ustavil ob ladji, ki se je na njej vozila sestra Zupančič, sta sestri vstopile na ladjó in ena izmed obeh je stopila k njej ter jo slovensko vprašala: »Ali si ti, Lojzka?« Tako sta se spoznali. Sestra Zupančič in njenih pet tovarišic so sploh prve usmiljenke na Japonskem. Ustanovile so kar 2 naselbini: 3 so odšle v mesto Osako, 3 (med njimi tudi sestra Zupančič) pa v Fukuoki. Odkar je g. Alojzij Floran odšel v Hongkong (na Kitajsko), je setra Zupančič edina zastopnica slovenskih misijonarjev na Japonskem. Usmiljenka sestra Agneza Jančar in frančiškanka Marija Luževič sta dopotovali na Kitajsko, kjer vršita svoj težak poklic v službi ljubezni do bližnjega. Slovenski misijonarji in misijonarki nosijo luč krščanske kulture v poganke kraje ter tako dokazujejo svetu, da so sinovi in hčere slovenskega naroda, ki je tudi vsled svoje udeležbe v misijonstvu uvrščen med kulturne narode. Razveseljivo in za

BIRMOVANJE V LETU 1934.**I. v dekaniji Dravsko polje:**

1. v nedeljo dne 29. aprila pri Sv. Juriju v Hočah, 2. v ponedeljek dne 30. aprila pri Sv. Mariji v Slivnici, 3. v torek dne 1. maja pri Sv. Ani v Framu, 4. v sredo dne 2. maja pri Sv. Mariji v Cirkovcah, 5. v četrtek dne 3. maja pri Sv. Mariji na Ptujski gori, 6. v soboto dne 5. maja pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in 7. v nedeljo dne 6. maja pri Št. Janžu na Dravskem polju.

II. V dekaniji Novacerkev:

1. v četrtek dne 10. maja pri Sv. Lenartu v Novicerkvi, 2. v soboto dne 12. maja pri Sv. Petru in Pavlu v Vitanju, 3. v nedeljo dne 13. maja pri Sv. Jerneju v Vojniku, 4. v ponedeljek dne 14. maja pri Sv. Mariji v Črešnjicah, 5. v torek dne 15. maja pri Sv. Jožefu na Frankolovem, 6. v sredo dne 16. maja pri Sv. Mariji na Dobrni in 7. v četrtek dne 17. maja pri Sv. Martinu v Rožni dolini.

III. V dekaniji Murska Sobota:

1. v torek dne 22. maja pri Sv. Nikolaju v Murski Soboti, 2. v sredo dne 23. maja pri Sv. Martinu v Martjancih, 3. v četrtek dne 24. maja pri Sv. Nikolaju v Vel. Dolencih, 4. v soboto dne 26. maja pri Sv. Mariji v Gornji Lendavi, 5. v nedeljo dne 27. maja pri Sv. Juriju v Prekmurju, 6. v ponedeljek dne 28. maja pri Sv. Heleni v Pertoči, 7. v torek dne 29. maja pri Sv. Jožefu v Cankovi, 8. v sredo dne 30. maja pri Sv. Mariji v Tišini.

IV. V dekaniji Šaleška dolina:

1. v nedeljo dne 3. junija pri Sv. Juriju v Škalah, 2. v ponedeljek dne 4. junija pri Sv. Martinu pri Šaleku, 3. v torek dne 5. junija pri Št. Janžu na Vinski gori, 4. v sredo dne 6. junija pri Sv. Pankraciju na Gornji Ponikvi, 5. v četrtek dne 7. junija pri Sv. Ilju pri Velenju, 7. v soboto dne 9. junija pri Sv. Andreju v Belihvodah, 8. v nedeljo dne 10. junija pri Sv. Mihaelu v Šošanju in 9. v ponedeljek dne 11. junija pri Sv. Pétru v Zavadnjem.

V. V dekaniji Ljutomer:

1. v nedeljo dne 17. junija pri Sv. Križu pri Ljutomeru, 2. v ponedeljek dne 18. junija pri Sv. Mihaelu v Veržeju, 3. v torek dne 19. junija pri Sv. Janezu Krstniku v Ljutomeru, 4. v sredo dne 20. junija pri Sv. Roku in Sebastijanu v Cezanjecih, 5. v četrtek dne 21. junija pri Sv. Trojici v Mali Nedelji, 6. v soboto dne 23. junija pri Sv. Juriju ob Ščavnici, 7. v nedeljo dne 24. junija pri Sv. Magdalen v Kapeli, 8. v ponedeljek dne 25. junija pri Sv. Petru v Gornji Radgoni in 9. v torek dne 26. junija pri Sv. Mariji v Apačah.

VI. V mariborski stolnici:

do sv. Birma na binkošno nedeljo dne 20. maja 1934.

Crni dnevi življenja.

Da je tuzemsko življenje le trudapolna pot skozi dolino solz in gorja, čutimo z dneva v dan močneje. Kot postaje križevega pota pa so v življenju trenutki, ko nam božja dekla smrt iztrga sedaj očeta ali mater, sedaj sestro ali brata, sedaj spet morda ljubljenega otroka.

Bolj kot kdajkoli nam je ob takih prilikah dobro pravo prijateljstvo in dejanska nesebična pomoč. Da nam ti črni dnevi v življenju ne bi prizadevali pretežkih ran, je naša domača Vzajemna zavarovalnica organizirala posebno posmrtninsko zavarovanje »Kari-tas«. Okrog te ljudske ustanove naj

bi se zbral ves naš narod ter z majhnimi mesečnimi prispevki lajšal težo svojih žalnih dni.

»Kari-tas« je povsem pošten način ljudskega zavarovanja. Zato je že v najkrajšem času dosegla nepričakovano lepe uspehe. Naše dobre družine naj bi ne pomišljale, temveč čimpreje pristopile k »Kari-tas«. — Zastopniki Vzajemne zavarovalnice in »Kari-tas« so v sleherni župniji.

Slabo vreme je vedno nevarno za Vaše zdravlje in „nedolžno“ prehlajenje se lahko razvije v težko in dolgotrajno bolezen. Vsled tega vzemite takoj po prvih znakih svetovnoznane **ASPIRIN** tablete z Bayerjevim križem.



ASPIRIN

V. z. »LUGEFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

**Osebnosti.**

Duhovniške vesti. Doktorat iz bogoslovja je prejel na ljubljanskem vseučilišču g. Rudolf Hanželič, veroučitelj na državni realni gimnaziji v Celju. G. Jurij Guzej, kaplan pri Sv. Martinu p. Velenju, je nastopil službo hišnega duhovnika v bolnici v Slovenjgradcu. G. Ignacij Godina, kaplan v Dolnji Lendavi, je prestavljen v Turnišče.

Umril je v Mariboru v starosti 73 let g. Tomaž Stranjšak, bivši poštni poduradnik, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici. Veliko dobrega je storil kot katoličan po srcu in v dejanjih posebno še za razširjenje Mohorjeve družbe in sploh dobrega časopisja. Bodi mu Vsemogočni plačnik za obilna dobra dela!

Nesreče.

Strahovito se je opeknel z vrolo barvo za barvanje platna v predilnici Zelenka in drug v Mariboru 23letni delavec Alojzij Letnik.

Dva posestnika pogorela. V Vrhovdolu pri Limbušu pri Mariboru je upepelil ogenj stanovanjsko hišo posestnika Mihaela Bezenška. V Framu je zgorelo posestniku Jožefu Španingerju gospodarsko poslopje, krma in razno orodje. Pri obeh požarih pade sum na zlobno roko.

Nesreča z orožjem se je dogodila v Marenbergu. V torek dne 6. marca, ob sedmih zvečer, so učenci in učenke na-

še obrtne nadaljevalne šole odhajali iz šole. Naenkrat pa se je krojaškemu vajencu C. sprožil čisto kratek flobert, ki ga je držal v roki in krogla je šla dimnikarskemu vajencu Henriku Seebaherju v pljuča. Fanta so takoj odvedli k domačemu zdravniku, nato pa v slovenjgraško bolnico.

Požar je uničil v Račah pri Pragerskem gospodarsko poslopje posestnice Katarine Kozodere. S poslopjem je zgorela krma, gospodarsko orodje in znaša škoda 45.000 Din.

Otrok smrtno ponesrečil. Trije otroci čevljarja Bergleza iz Prešernove ulice v Celju so se dne 7. marca igrali na prostoru zadaj za starim okrožnim sodiščem. Nenadno so prevrnili trugo za gramoz, ki je padla na triletnega Tončka, ga zadela na desno sence ter mu zlomila desno roko. Ko so prihiteli ljudje na pomoč, je bil otrok že mrtev.

Dva delavca — žrtvi zastrupljenja. V Žalcu se je pripetila dne 9. marca nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi. Posestnik Rudolf Janič iz Žalca ima na svojem posestvu 3 m globoko betonsko jamo, katero je napolnil na jesen s tropinami, da bi izdelal iz njih kis. Polovico tropin je že bil spravil iz jame. Dne 9. marca bi se naj delo izpraznjevanja nadaljevalo. Po lestvi je splezal v jamo 25letni brezposelni delavec Franc Rozman iz Dol pri Brežicah. Oglikov dvokis ga je takoj omamil. Na pomoč mu je priskočil 67letni Žgank Franc, uslužben pri Janiču, ki se je tudi zgrudil nezavesten. Onesvestili so se še trije, ki so hoteli pomagati. Uspešno se je oprijel rešilnega dela še le 24letni šofer Anton Ledinek, ki se je

spustil v jamo z moko brisačo okrog ust. Na mesto nesreče pribrezeli zdravnik je rešil življenje dvema iz jame prinešenema, dvema in sicer Žganku in Rožmanu, ni bilo mogoče več pomagati, ker sta bila mrtva.

Ogenj uničil gospodarsko poslopje. V noči na 7. marca je popolnoma upepelil požar leseno gospodarsko poslopje posestniku Francu Urbancu na Ježici na Kranjskem. Zgorela je tudi krma, orodje in kokoši. V nevarnosti sta bili zraven stoječa hiša ter gostilna.

Smrti otroka vsled opeklin. V Reštajnu pri Rajhenburgu je padla 2inpolletna rudarjeva hčerkica na razbeljen štedilnik ter se tako opekla, da je umrla koj po prepeljavi v bolnico.

Vlak mu je odrezal obe nogi. Finančni starešina Franc Fugger, stanujoč v Domžalah, je bil zaposlen na carinarici v Ljubljani. Dne 5. marca se je pripeljal z dopoldanskim vlakom na dom, a vlak nazaj v Ljubljano je toliko zamudil, da je ta že bil v teku, ko se je nanj pognal g. Fugger. Skok je bil tako nesrečen, da je ubogi oče sedmero otrok padel pod kolesa, ki so mu odrezala obe nogi. V groznem položaju so prepeljali reveža v ljubljansko bolnišnico.

Razne novice.

Delci monštrance in patene v ribniku. Te dni je šla delavska žena s svojimi otroci nabirat dračje v Betnavski gozd pri Mariboru. Njen štiriletni sinček je zapazil v ribniku svetlikajoče se predmete. Prišel je še zraven en delavec, ki je privlekel iz ribnika s kolom razbite svetle dele, ki so še bili povrh okrašeni s pisanimi kamenčki. Najdeno je dobil v roke mariborski pasar g. K. Tratnik. G. Tratnik je koj spoznal, da gre za dele monštrance in patene. Policija je najdeno zaplenila. Brž se je zvedelo, da so najdeni predmeti od patene in monštrance, ki sta bili vkradeni pred kratkem iz farne cerkve v Rušah. Vlomilci so mislili, da je vse zlato, a je le iz medi in pozlačeno. Ko so se prepričali, da po vlomu odnešeno

nima zlate vrednosti, so pometali posamezne zvite ter zbite kose v ribnik.

Ponosen svinjerejec. Posestnik Rižner iz Bresternice pri Mariboru je zredil triletno svinjo, ki tehta 450 kg.

Divji prašič ustreljen. V loviščih grafa Attemsa pri Slov. Bistrici je ustrelil lovec 165 kg težkega divjega prašiča.

Mrtvo so našli v gozdu pri Majšpergu 70letno neznanko, katero je zadela srčna kap. Domačini je niso mogli prepoznati, radi tega je gotovo iz drugih krajev.

Na praznik sv. Jožefa dne 19. marca bodo trgovine v Mariboru dopoldne odprte. Združenje trgovcev v Mariboru.



V Južni Afriki je našel farmer dijamant v vrednosti 75.000 angleških funtov. Slika nam kaže velikost dijaman-ta v primeri z jajcem.

Obžalovanja vredni slučajji.

Ponarejevalca 10- in 20dinarskih kovancev, ki so krožili po mariborski okolici, so prijeli orožniki in ju izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Gre za dva viničarja, ki sta kazala v potvorbah precej spretnosti.

Ustrelil se je v srce v Svečini ob severni meji 21letni trgovski pomočnik Robert Albreht. Nesrečnež je bi pri priči mrtev.

Vlomilci napravili kar 4 nezaželjene obiske. Krog Ptuja ter po Halozah se klati vlomilska družba, ki vlamlja ter odnaša, kar ima količkaj vrednosti. Posestnici Heleni Kodrič v Vel. Okiču v Halozah je bilo odnešeno s podstrešja: meso, žganje ter razna obleka. Posestnikoma Juriju Belšaku in Antonu Krajncu so odnesli nočni vlomilci vina, žganja ter masti za 1300 Din. Posestnico Ano Emeršič je oškodovala tatinska roka za 500 Din.

Obsodba za zavraten umor. Precej smo že pisali lani, kako je zastupila Kristina Divjak ob severni meji pri G. Sv. Kungoti dogovorjeno s svojim ljubimcem Antonom Kaiserjem svojega moža in sta nato oba pobegnili v Avstrijo. Mariborsko sodišče je obsodilo dne 9. marca Kristino Divjakovo na



Novo kronani mandžurski cesar Puji.

20 let ječe, Kaiserja pa na dosmrtno ječo.

Za smrtonosen zabodljaj z nožem 2 leti ječe. Lani dne 23. avgusta popoldne je sunil 22letni posestniški sin Iv. Perko iz Žerovincev v prepiru z nožem krojaškega pomočnika Maksa Keglja. Prizadjal mu je smrtno rano na vratu, radi katere je Kegl umrl. Dne 8. marca je bil Perko obsojen od mariborskega sodišča na dve leti ječe.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. V Strugah, občina Makole, je bil smrtno zaboden z nožem 29letni delavec C. Širec. Radi suma uboja je bil aretiran Franc Babšek.

Vlomilci odnesli priboljške. V noči na 6. marec je bilo na Bledu vlomljeno v delikatesnico Albina Izlaker, lastnika kina »Bled«. Denarja ni bilo, so pač odnesli vina, konjaka ter drugih dobrih reči za 4000 Din. Krog Bleda se že precej časa klati dobro organizirana vlomilska tolpa.

Velik plen iz blagajne. V noči 7. marca so se spravili še neodkriti zlikovci nad blagajno lesnega veletrgovca Jos. Kunstlja v Vrhnikih. Odnesli so v našem denarju 30.000 Din, okoli 2000 lir in nekaj šilingov. Vlom je bil izvršen po polnoči. Ob 5. uri zjutraj so našle služ-

kinje odprta glavna vrata, pisarniške sobe pa v neredu. Čez polovico okna in hišno ograjo je bila položena 4 m dolga deska in to pokladanje deske da sklepati, da sta bila na delu dva.

Eden obsojen, drugi oproščen. Dne 6. marca sta dajala odgovor pred sodnijo v Novem mestu 29letni Jožef Žgajnar in 23letni Janez Strnad iz Ceste pri Dobropoljah. Obtožena sta bila, da sta v noči 24. oktobra 1932 v Zdenski vasi pri Dobropoljah vsak s svojim kolom poškodovala po glavi Ignacija Strnada, kateremu se je udrla lobanja in je ta umrl vsled otrpnenja možganov. J. Žgajnar je bil obsojen na 3 leta robije, Janez Strnad pa oproščen vsake krivde.

Po poneverbi samomor. V gozdu pri Karlovcu so našli obešenega Franca Kuševiča, bivšega mestnega svetnika in podpredsednika trgovske zadrage. Samomorilec je poneveril zadrugi 80 tisoč dinarjev.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Hranilne knjižice Spodnještajerske posojilnice v Mariboru se sprejmejo v polni vrednosti bri nakupu blaga v trgovini Anton Macun, Maribor, Gosposka ulica 8-10. 192

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »Na Kalvarijo«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križevega pota. Ker obsega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »Na Kalvarijo«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.



Morje je izvrglo ob francoski obali mrtvo truplo 8 m dolge in povsem neznane morske živali.

Premišlujte Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati, mora o Njem premišljevati. Premišlujemo s pomočjo znamenite knjige Veracruijsse »Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu«. Delo obsega dve knjigi, nad 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Za masiranje pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatskih bolečinah se že skozi 35 let najrajše uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 D, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 58 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

*

Razno iz Prekmurja.

Dolga vas. Pred dnevi so ponoči in sicer skozi okno vdrli neznani nepovabljeni gostje v gostilno g. Š. ter so mu odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Denarja niso našli več kot 170 Din, a občutno škodo trpi radi trafike, v kateri je imel blaga v vrednosti 2500 Din. Zlikovcem še niso prišli na sled.

Turnišče. V nedeljo dne 4. marca je imel pozdravni govor g. kaplan Godina Ignacij, ki je bil premeščen iz Dolnje Lendave. Ljudstvo je domačega g. kaplana z veseljem sprejelo. Njegove priproste domače besede so napravile na vernike globok vtis in to zlasti na starejše ljudi, ki so bili željni slišati božjo besedo v domačem, prekmurskem jeziku. G. kaplan je vsem prinesel nekako simbolična darila. Mladini bele lilije, poročenim rdeči nagel in starčkom vedno zeleni in dišeči rožmarin. V uvodnih besedah se je g. kaplan oprostil, če bi mu slovenščina delala težkoče, ker že 13 let ni pridigal v domačem jeziku.

Turnišče. Sneg je radi južnih vetrov naglo skopnel, vsled tega je bilo veliko blato in tako je promet radi zelo slabih cest občutno trpel. Ukinjen je bil tudi avtobusni promet skozi Turnišče proti Dolnji Lendavi. Vožnja ni bila mogoča, ker se je avtobusu vdiral in so ga celo s kravami morali izvleči iz bla-

ta. Pot se je zadnje dni zelo popravila, zato upajmo, da bo poštni avto prav kmalu vozil.

Turnišče. Prve dni tega tedna se je v bolj zgodnjih večernih urah mudil v gostilni g. Ružiča ugledni čevljarški mojster Štefan Z., doma iz Turnišča. Vračal se je namreč iz D. Lendave, kjer je bil po opravih. Ker se je malo hotel spočiti, je stopil v gostilno, a kolo je pustil zunaj. Toda na njegovo veliko presenečenje je kolo izginilo in tako se je moral vrniti peš k svoji družini. Kolo so mu odnesli neznani gospodje, ki si hočejo brezplačno naviti vse potrebne stvari za bližajočo se pomlad. Na veliko presenečenje mu je drugo jutro sporočil g. R., da je kolo brez šlahov v bližnjem gozdčku, Tiloš imenovan. Gospodar ga je vsega razčlenjenega in poškodovanega prinesel domov in celo zadevo prijavil orožnikom, ki storilce pridno zasledujejo in jim najbrž kmalu pridejo na sled.

Gospodarske zanimivosti.

Ali ljudje nič več ne vlagajo?

Zanimivo je v tem oziru poročilo Poštne hranilnice, ki piše na strani 11, da je Poštna hranilnica morala začeti zavračati vloge, ker ne ve, kam denar na ~~zavod~~ izposoditi. Ako bi ljudje premislili, ~~da je to~~ bi ~~ne~~ vlagali v naše domače denarne zavode, pa bi denar krožil doma in zopet bi se nove in stare vloge lahko izplačevale. Tudi se od teh vlog v Poštni hranilnici dobi jako malo posojil ~~denarja~~ in tako je ravno v naših krajih po naši lastni krivdi vedno manj denarja. Ker vsi domači zavodi nove vloge izplačujejo vsak čas v celoti, je prav, ako začno ljudje zopet zaupati svoj denar domačim krajevnim denarnim ustanovam. Denarni zavodi, ki so

Ali si že obnovil naročnino?

Pomladansko priporočilo

mladim in starim.

Naša tako pametna mati narava daje nam ljudem, ki tako radi grešimo proti njej, zlasti spomladi vprav pomemben migljaj s tem, da v tem razdobju obnove budi tudi v nas željo po novi poživitvi. Z zadovoljstvom je treba ugotoviti, da so se ljudje kljub temu, da jim prija, ravnati proti naravi, vendarle že znatno poboljšali. Dočim namreč pred nekoliko desetletji skoraj nihče ni mislil na to, da bo spomladi kaj ukrenil za obnovo svojega zdravja, za svojo naravno pomladitev, imamo dandanes takozvana »pomladanska zdravljenja«, med katerimi je zlasti znana »Planinka spomladanska kura« že splošno razširjena. Verjetno je, da bo imela prihodnja generacija možnost videti v splošnem več zdravih ljudi, polnih veselja do življenja, kakor pa mi sedaj. Naša današnja generacija se že ob pravem času bori proti staranju, pozna tudi vzroke prezgodnje poapnitve žil, kakor tudi učinek neredne prebave, ki razkraja staničje in skrajšuje življenje in se večinoma povsem dobro zaveda ogromnega pomena, ki ga predstavlja redno čiščenje in obnavljanje krvi. Dandanes na primer se uživa zaradi svoje izredne učinkovitosti tako popularni, iz skrbno izbranih planinskih zdravilnih zelišč sestavljeni Planinka-čaj Bahovec ne samo ob slabi prebavi želodeca in nepetosti telesa, zgagi, glavobolu, tesnobi, nespčnosti, napihnjenosti, obolenosti na sečni kislini in hemeroidih, šibkosti in zamaščenosti srca, ledvičnih boleznih, nervoznosti in živčnih boleznih, marveč zlasti tudi ob šest- do dvanajsttedenskih pomladanskih kurah, ki so v številnih rodbinah postale že pravilo.

v lasti in upravi ljudstva samega, so tako važna gospodarska ustanova, da bi jim bilo treba od strani oblasti in državnih denarnih zavodov iti bolj na roko. Kakor a vidimo, imajo nekateri interes na tem, da ljudje v svoji nevednosti pospešujejo likvidacijo lastne denarne organizacije.

Tuj denar osvaja našo industrijo.

»Politika« zaključuje svoj članek o plačilnih načrtih petih največjih zagrebških bank s temi besedami:

»Kakor se vidi, zadoščajo predlagane spremembe samo zahtevam zakonske uredbe. Gospodarstvo pa bo imelo od tega malo. Nasprotno, tudi po rekonstrukciji se bo naš kapital držal v ozadju, na njegovo mesto pa bo stopil

S plinoma proti škorcem.

Pred 50 leti je prinesel škorce angleški kapitan v Združene države Severne Amerike. Ti ptiči so se razmnožili v Severni Ameriki z isto naglico kakor kunce v Avstraliji ter so postali resna nadloga. V samem Washingtonu okrog vladnega poslopja jih cenijo nad 10.000 komadov. Vsa obrambna sredstva, da bi se skrčilo število škorcev, so se izkazala dosedaj kot nezadostna. Sedaj so poklicali policijo in vojaštvo, da napravita glavni napad na ptičje držneže. V Washingtonu se bodo lotili teh sitnežev s strupenimi plini.

Januš Golec:

10. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Vidi je postalo jasno, da je sužnja, in sicer turška! Prodali so jo na milost in nemilost gospodarju, katerega so gotovo zaslužno krstili za »črnega satana«. Na drugi strani je bila Vida še premlada in veliko premalo izkušena, da bi bila uganila: Kaj je pašin harem in kako je to, biti ena od njegovih številnih žen? Zaupale so ji od srca vdane tovarišice, da je pobeg odtod izključen. Že vsak njegov poskus kaznujejo neprizanesljivo s smrtjo! Kakor ona so bile tudi vse ostale njene družice oropane ali kupljene kristjane iz vseh delov tedaj nekako vsemogočnega turškega sultanata.

Neizbežna in najbridkejša usoda je zagrabila mlado Muropoljko, ko je postala učenka haremske prednice. Slednja je bila odgovorna za Vidino izurjenost v lepoticenju, v sladki besedi in pasji pokorščini moškemu predstojniku Abduramanu. Ta je poročal stalno paši o napredku novink.

Kmečko zdravni pameti; res dekliški neizkušnosti in neomajenemu zaupanju v Boga in Marijo, ki bosta že prav uravnala njeno usodo, je šla zahvala, da Vida ni obupala in si pretrgala sama nit življenja, kakor toliko drugih mladih kristjank, ki so zašle v turško sužnost, bile prodane v hareme ter so se rešile iz obupa s samomorom oskrumbe.

Preganjale so ji brezup bodočnosti sotovarišice, trdeč iz lastne izkušnje, da je paša Ibrahim mogoče res »satan« kot vladar v svojem pašaluku, nikakor pa ne zasluži pridevka iz globin pekla kot gospodar harema.

Vida iz muropoljskega Veržeja je napredovala izredno naglo v učenju turščine, turških navad ter običajev ter se kretala med prijateljicami liki bajni sen zapadne krasote, ki je obetala v kreposti postave ter sočnati svežosti obraza — trajnost.

Po mesecih bivanja v haremu je prejela lepega dne od predstojnika Abduramana obvestilo o prekrstitvi iz Vide v Dinoe-Dinoe in je že najavljena paši. S spremembo imena je postala po zakonu priznana žena. Velemožni gospodar jo lahko pozove vsako

tuji kapital. To se dogaja že dve leti. Poleg tega, da je sedaj tuji kapital definitivno osvojil Jugoslovensko združeno banko, osvaja postopoma vedno večje število poslov drugih bank, kajti, dočim imajo naše banke linice zaprte, so odšle industrije k bankam, ki so nemoteno poslovale naprej, a te so bile večinoma podružnice tujega kapitala. Danes našo industrijo vedno bolj financirajo in začenjajo nad njo komandirati. Splošno jugoslovensko bankarsko ak. društvo, ki je dejansko le znani dunajski Wiener Bank-Verein, nadalje Hrvatska sveopšta kreditna banka kot podružnica Kreditne banke iz Budapešte, in Hrvatska banka, za katero je Banca Commerciale Italiana. Če dodamo k temu še najnovejše stanje Jugoslovenske združene banke, kateri novi kapital podpisujejo Credit-Anstalt, Banca Commerciale Italiana, Budimpeštanska kreditna banka, Amstel banka, Solway banka in Anglo international Bank, potem dobimo dovolj jasno sliko, v katero smer se bo razvijala naša industrija.

Koliko denarnih zavodov je pod zaščito?

Po par. 5 je 69 denarnih zavodov in po par. 6 pa 20. Do dne 3. marca bi morali vsi ti zavodi javiti, kako se bodo rešili. 64 jih ni odgovorilo. Ostali so le odložili izplačevanja, le 3 so se odločili, da prenehajo. Vsi zavodi, ki delujejo v Sloveniji, pa so se poslužili zaščite, bodo le odložili izplačila.

Občni zbor Narodne banke.

V nedeljo dne 4. marca t. l. je bil občni zbor Narodne banke, ki je potekel precej burno. Vzroke za razburjenje so dale velike izgube, ki jih je imela Narodna banka v slučaju Matejič, ki je bil član uprave Narodne banke. V dveh letih je odpisala Narodna banka 110 milijonov Din izgub. *(Slovenij. gospodar. in finančni svetnik, 1934, št. 1, str. 10.)* Nadaljni vzrok so velikanski upravni stroški.

Glavni ravnatelj in podravnatelj imata plače kot vsi jugoslovenski ministri skupaj. V letu 1931 je odpadlo od 1 dinarja čistega dobička 1.17 Din na stroške in 0.30 Din na izgube, v letu 1933 pa 2.40 Din na stroške in istotoliko na izgube. Zato ni čuda, da je občni zbor vzel v upravo le tri od prejšnjih, ostale pa vse nove. Tudi iz Slovenije sta

izvoljena dva nova člana: g. Navosič iz Ljubljane in g. dr. Igor Rosina iz Maribora. Upamo, da bo Nar. banka postala res narodna, da bo čimpreje storila kaj za likvidnost denarnih zavodov, kar je njena poklicna naloga. Vsi, ki bodo v tem zmislu vodili Narodno banko, naj potem tudi uživajo zaupanje našega poslovnega sveta!



Pravi razlogi.

(Nepriustranske besede z dežele.)

Ako se dogodi med mladino kak obžalovanja vreden slučaj (uboj, samomor), se cerkvi in duhovščini protivni časniki kaj radi obregnejo ob cerkev in njene duhovnike, kakor da bi nje zadel kakšna krivda. Krivda teh nesrečnih dogodkov ni na cerkveni oblasti; ta že izvršuje svojo dolžnost, ko bi jo le stariši in zlasti mladina hoteli poslušati in se po njenih navodilih ravnati. Vzroki tiče čisto nekje drugje, bolj globoko. Predvsem že dandanašnja vzgoja otrok, zlasti deklic, ni pravilna, je premehkužna, ne pozna samo zatajevanja; mladini se vse dovoljuje, in posledica tega je, da vzraste iz otroka trmast mladenič, svojeglavo in ničemeru dekcle. Če duhovnik takšno dekcle nekoliko posvari zaradi obiskov gostiln in vinotočev, mu takoj javi izstop iz Marijine držbe. — Drugi vzrok je v tem, ker je v naših družinah premalo žive vere in torej tudi premalo verskega, krščanskega življenja. To pa je povzročil današnji protiverski duh, ki veje po svetu, in zlasti protiversko časopisje, ki se od vseh strani tako vsiljuje tudi v dobre, krščanske hiše. Predvsem je mladina dovzetna za slab vpliv kvarljivega časopisja. Od tod izvira tudi, da so že ponekod celo otroci, šolarji v verskem oziru neverjetno po-

kvarjeni. Ali je potem čudno, če mladina, v takem duhu vzgojena, nima nobene moralne moči več, da bi se ustavljala raznim slabim nagonom in zapeljivostim. Če pa ji ne gre vse po volji, če pride kaj navzkriž s svojimi predstojniki, potem pa kar samokres ali vrv v roke, ali strup v želodec. Ako torej stariši hočete obvarovati svoje otroke pred tako nesrečo, vrzite predvsem najhujšega sovražnika vaše družinske sreče: slab, protiverski časopis iz hiše, naročite si pa dober, krščanski list, ki bo utrjeval dobrega krščanskega duha v vas in v vaših otrokih! Le pogledjte ob nedeljah in praznikih med pridigo okrog cerkve, in videli boste nasledke slabega čtiva in slabe družbe! Tukaj bi naj tudi svetna oblast, predvsem občinska, posegla vmes, da se ta škandalozni madež enkrat odpravi, pa bo s tem dosti pripomogla k versko-nravni (moralni) povzdigi naše mladine.

Ko razpravljam o vzrokih žalostnih pojavov med mladino, moram poudariti prepotrebno pomoč od zgoraj, ki nam jo zagotovi molitev rožnega venca, ki je prava družinska molitev, pa žalibog vedno bolj in bolj izginja iz naših družin. Kjer pa se še opravlja, se ji na mnogih krajih umikajo sinovi, na drugih celo posvetne hčerke; nahajajo se tudi družine, v katerih hišni gospodar-očče čita protiverske časopise, med tem ko družina v drugi sobi rožnivenec moli. To ne more voditi drugam, nego v versko mlačnost pri mladini in v nesrečo v družini.

Naj bo dovolj! Hotel sem povedati samo nekaj vzrokov, ki povzročajo da-

noč k sebi, ali jo pa tudi obišče v njeni kamrici, da se prepriča: ali je vredna njegove ljubezni ali ne?

Zgodilo se je, da je našel paša Ibrahim, imenovan »satan«, na Dione-Dione popolno dopadenje. Postala mu je najljubša žena. Rodila mu je sina naslednika in ji je tudi sicer zaupal marsikaj iz vladarskih poslov, poslušal je njene nasvete in milostne prošnje. Dione-Dione si je znala pridobiti s srčno ter telesno lepoto pašo. S preudarnostjo si je osigurala vpliv na celem dvoru in s tovariškim obnašanjem udanost sožen.

Blagodejnost vpliva prve žene budimpeštanskega paše, strašnega »črnega satana« Ibrahim, je občutil in ji priznaval pohvalno celí polumescu podložni del Madžarske.

IV

Leta 1683. se je hotel polastiti turški sultan za vsako ceno Dunaja, da bi pobasal z avstrijsko prestolico v žep ključ do ostale zapadne Evrope. Zbral je iz vseh delov Turčije ogromno, dobro oboroženo ter preskrbljeno armado. Pod vrhovnim poveljstvom velikega vezirja Kara Mustafa se je podala turška

vojska na pot preko Madžarske. Kralj Krucev, Emerik, je bil določen za kažipot turški armadi, da jo popelje po najkrajši poti pred Dunaj. Emerikove čete, dobrih 50.000 mož, je pustil veliki vezir na Madžarskem, da bi služile po zavzetju Dunaja zmagoviti sultanovi vojski kot rezerva.

Komaj je zavil Kara Mustafa proti Avstriji, je zarsbela Kruce dlan in so pozabili kar hitro, naj bi bili v strogi rezervni pripravljenosti.

Izmed vseh krucevskih starešin in poveljnikov se je najbolj oddahnil naš dobri znanec Jurij Godrnja, ko je zvedel, da ne bo treba butati njemu ter njegovim ljudem s čelom ob trdo dunajsko obzidje, ne naskakovati mogočnih utrd, kopati zakopov in podzemeljskih rovov kot krt. Vzplamtel je nadalje v njem pohlep po maščevanju nad Veržejci radi upepeljenja Bakovcev. Ob tej priliki bo gotovo padla v kremplje njemu, kragulju, potuhnjena golobica — Ropoševa Vida. Za roparski pohod na Muropolje so bili opremljeni Kruci s konji in res dobro oboroženi ter izvežbani v vseh tedanjih spretnostih in posebnostih napadania.

Orjaško rusko potniško letalo.

Letalski zavod v Moskvi je dogotovil načrte za novo velikansko potniško letalo. Z gradnjo so že začeli. S prostovoljnimi darovi so nabrali 5 milijonov rubljev. Novo letalo se bo lotilo prvega poleta 31. maja. Peruti novega zračnega orjaka bosta široki 63 m in dolgi 30 m. Pogon bo oskrbovalo 8 motorjev, ki bodo razvijali 240 km brzine na uro. Poleg posadke bo imelo v letalu prostora 80 potnikov. V letalu bo dvorana za kinopredstave in lastna tiskarna. Posebna telefonska centrala bo skrbelo za telefonično

našnje katastrofalne polomije v naših nekdanjih dobrih verskih družinah, in podati nekaj sredstev, katerih naj se poslužijo starši in vsi vzgojitelji naše mladine. Tisti pa, ki povzročajo in ob raznih prilikah pospešujejo zastrupljenje naših družin s protiverskim duhom (zlasti z razširjenjem verinasprotnih časnikov in nemoralnih knjig), naj se zavedajo, da imajo oni na vesti te žalostne dogodke, ki se pojavljajo kot sad njihove setve. Ko se zgražajo nad temi pojavi, pa zahrbtno udarjajo po cerkvi in duhovščini, češ, da tukaj tiči krivda. To je krivično in hinavsko obenem. Ako ima kdo zvezane roke, pa se mu očita: zakaj ne giblješ rok, ali ni to krivično in hinavsko?

*

Reklamne objave.

Vljudno sporočamo, da nam je davčna oblast obdala in to po novi zelo občutno zvišani tarifi, vse vesti, ki vabijo na razne prireditve, koncerte, družabne večere in občne zborne društve. Uprava teh davkov ne more plačevati. Zato sporoča, da se bodo vse take vesti v bodoče objavile le, ako se plača tozadevni davek. Za običajne notice do 5 vrstic je treba priležiti znamko za Din 1.—, za več kot 5 vrstic za Din 2.50. Večje objave je plačati že kot inserat.

Uprava »Slov. gospodarja«, Maribor.

Kamnica. Dne 25. marca bodo igrali v naši društveni dvorani lepo trodejanško »Trosila bom rože«. Vabljeni domačini in sosedi!

Cirkovce. Dne 18. marca, popoldne po večernicah, bodo igrali pri nas igro »Guzaj«. Pridite!

Podvinci pri Ptuj. Naše bralno društvo je lansko leto napravilo tudi rekord. Pomislite, v lanskem postnem času smo vprizorili v velikem mestnem gledališču v Ptuj Finžgarjev »Pasijon«. Morali smo ga nič manj kakor 8-krat ponavljati, vsakokrat je bilo gledališče

do zadnjega kottička zasedeno. In mnogi niso še na vrsto prišli. Celi teden so naši fantje trdo delali v tovarnah, delavnicah in na polju, a ob nedeljah, mesto počitka, so igrali »Pasijon«. Letošnji post smo se pa spravili na »Slehernika«, globoko verski misterij, povzet iz človeškega vsakdanjega življenja. Igra močno vpliva. Kakor ste nas lani obiskali, tako tudi letos ne izostanite, vračali se boste tudi letos zelo zadovoljni. Prvič bomo vprizorili v nedeljo dne 18. marca, ob treh popoldnih, v mestnem gledališču v Ptuj. Ponavljali bomo dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa, in dne 25. marca, na praznik Marijinega Oznanjenja.

St. Janž pri Velenju. V nedeljo dne 18. marca vprizori naše društvo postnemu času primerno pretresljivo igro »Slehernik«. Začetek predstave ob treh popoldne. Vstopnina nizka.

Prijatelji, pridite pogledat ta verski misterij, ki vas bo brezdvomno zadovoljil in pretresil do dna duše. Ponovitev igre bo na cvetno nedeljo ob istem času.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Na tiho nedeljo, to je dne 18. marca, ob treh popoldne, vprizori naša mladina na odru Katoliškega prosvetnega doma v Sv. Petru moderno igro, misterij »Slehernik«. Zanimanje za to igro je velikansko. Je pa tudi lepa. Že samo nova oderska scenerija, kakršne obiskovalci naših prireditev še niso videli, zbuja občo pozornost. Vse povsod, kjerkoli so to igro igrali, so želi velike uspehe. Na mnogih krajih so jo morali ponavljati celo po trikrat. Poleg domačinov vabimo tokrat zlasti okoličane iz sosednjih župnij — vsakemu bo ostala ta predstava v neizbrisnem spominu!



Marenberg. Pokopali smo Marijo Premig, vdovo po vrvarju, ki je 77 let stara umrla vsled starostne onemoglosti, in Luka Podlesnika, občinskega reveža iz St. Janža, ki ga je 43letnega zadela srčna kap. — Tudi v naš kraj je za časa avstrijskega puča pribežalo več beguncev, ki so jih od tu spremljali na sresko načelstvo. En Marenebržan pa je padel v tej revoluciji. Zadela ga je krogla v glavo, ko je kot orožnik obenem z drugimi orožniki napadal vstaje pri Frohnleithnu. Pokopali so ga v sosednem kraju onstran meje v Ivniku, ker ga čez mejo niso smeli spraviti. Je pa to sin g. Pušnika iz našega trga. — Radi prelahke uteži je bil pri našem sodišču neki gospod obsojen na 200 Din globe. — Tudi v našem kraju namerava znani Bata ustanoviti svojo podružnico, trgovino s čevlji. Kakor se govori, bo ta podružnica najbrž v poslopju restavracije Lukas. — Prvomarčni sejem je bil zelo slabo obiskan. Živine in kupčije je bilo zelo malo. — Tatovi so že začeli, čeravno so še dateč velikonočni prazniki. Je najbrž prvi signal za praznike. Lotili so se čebel in izpraznili dva čebelnjaka, enega v

trgu, drugega pri Sv. Janezu. Prigodilo se je prve dni marca, da je v neki hlev v trgu priromal neki brezposelni. Hlapec, ki je spal v hlevu, ga ni slišal. Preden pa se je ta tujec vlegel, je skrbno preiskal hlapčev obleko in imetje ter shranil svečo, črnilnik, denarja in drugih stvari pa ni našel. Zjutraj ob petih pa je nekdo od domačih pogledal v hlev, prižgal luč, tedaj pa sta se prebudila hlapec v postelji in tujec v jasliah. Tujec je naglo vstal in ob presenečenju obeh domačih naglo odšel neznan kam.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Dne 27. februarja se je vršil pri Sv. Lovrencu na Pohorju občni zbor krajevne protituberkulozne lige, ki je bila tamkaj ustanovljena leta 1930 s požrtvovalnim predsednikom g. šolskim upraviteljem Stankom Lavričem na čelu. Ta dobrodelna akcija se predvsem udeležuje s tem, da prekrbuje revnim šolskim otrokom med opoidanskim odmorom mleko in kruh. Razdelilo se je v tekočem šolskem letu do občnega zbora 3651 porcij mleka in kruha. Za to potrebna sredstva zajema liga deloma iz članarine (48 članov), deloma pa iz prispevkov raznih domačih dobrotnikov. V znamenju boja proti jetiki so se vršila tudi predavanja banovinskega zdravnika g. dr. Pirnata »O jetiki« in »Higijeni«. Omenjeni g. zdravnik se tudi s posebno ljubeznijo zavzema za slabotno rev-

zvezo med posameznimi prostori v letalu.

Brezvestnost kapitala.

Pomožni odbor za olajšanje svetovne bede v Bostonu v Združenih državah Sev. Amerike objavlja poročilo, iz katerega posnemamo samo par števil: Lani je umrlo od lakote na svetu 2.4 mil. ljudi. Zaradi bede je izvršilo samomor 1.2 mil. oseb. Da bi se obdržale visoke cene, pa so uničili: 2.5 mil. kg sladkorja, 400 tisoč vagonov pšenice, 144 tisoč vagonov riža, 267 tisoč vreč kave, 1.4 mil. kg mesa itd. Samo z uničenimi živili bi se lahko dalo rešiti dve tretjini obupanih žrtev!

Jurij je zbral krog sebe nad 7000 mož in jih razpotegnil ob Muri, ne da bi se bilo Muropolcem le sanjalo, da so ostali Kruci kot turški zavezniki doma. Vse na štajerski strani Mure je prisegalo, da se podijo divji Kruci kje krog Dunaja, saj je odšlo tudi iz Veržeja, Ljutomera, Radgone in drugih muropoljskih naselbin boljše moštvo pod cesarske prapore, da rešijo Dunaj turške oblege. V Veržeju je sicer ostal stotnik Karol Ropoša, z njim je še bilo nekaj starcev in nedoraslih fantov, vsi drugi so odšli z zastavonošo Čoporo nad Turčina pred Dunaj.

Kljub dejstvu, da so znali Kruci, kam je zvala dolžnost prebivalstvo Murskega polja, so poslali pred vpadom v razcapane cigane preoblečene patrulerje, ki bi se naj prepričali na lastne oči, da se jim ni bati premoči, zasede ali celo maščevalnega protivpada.

In res — organizacija tolovajstva ob Muri jim je uspela. Prikrili so svoje peklenke nakane. Glavni stražarji Mure z Ropošem vred so bili pri delu na poljih ter travnikih, ko se je usula krucevska druhalravno pri Veržeju preko Mure. Maščevanje nad Veržejci si je prihranil Godrnja za povratek. Zagnal se je s svojo četo kar po sredini Murskega polja in pre-

senetil ljudi pri delu. Izenada napadeni Muropoljci so mislili prvotno, da gre za vpad bosanskih poturčencev. Z vso naglico bodo poropali vse, kar jim bo pri rokah in nato bodo zginili na svojih lahkih konjčkah, kakor bi jih bila požrla zemlja po opravljenem — groznem poslu.

Pri vnebovpijočem kriku prvega napada so zbežali za vsako obrambo nepripravljeni ljudje z ravnine v hribe, v vinograde. Vsakdo se je skušal skriti, kamor je pač utegnil v naglici. Kruci so drli za begunci v vinske vrhe, pobijali staro in mlado, kar so dosegli s konj. Razbili so po hramih sode, da je izteklo vino po tleh, požigali poslopja, odtirali seboj živino, živež in sploh vse, kar se jim je zdelo vredno, saj se jim ni utegnil nikdo postaviti po robu.

To je bil prvi vpad krucevske roparske bande na Štajersko. Divjal je dober dan, a pustil je za seboj jok ter stok, kakor bi bilo teptalo po Murskem polju — hunska kopito!

Kakor so prekoračili Kruci neovirano Muro, tako so se tudi vrnili z bogatim plenom po isti poti. Mimo Veržeja so brzeli v galopu. Godrnja se je bal zasede in niti rdečega petelina ni podtaknil Veržej-

mo deco, ki ji nudi v potrebi vsak čas brezplačno zdravniško pomoč.

Marija Snežna. V »Borbi« z dne 9. februarja t. l. se je oglasil dopisnik, ki hoče nepoučenim bralcem dokazati, da Sladki vrh mora spadati pod Št. Ilj iz gospodarskih in nacionalnih ozirrov. Da ne bode pri bralcih »Borbe« zmote, naj bo sledeče pojasnilo: Bivša občina Sladki vrh je bila prvotno samoposebno umevno prideljena občini Velka. Pozneje je bila na začudenje 99 odstotkov občanov dodeljena k Št. Ilju, kar se pa ni zgodilo iz gospodarskih ozirrov v prid Sladkovršanom. Kar trdi dopisnik glede oddaljenosti Sladkega vrha od Št. Ilja in Velke, da je »skoraj ista«, se morda zavestno moti, ker je v Št. Ilj vsem občanom precej dalje kakor pa k Mariji Snežni, kjer je sedež občine Velka. Od Marije Snežne najoddaljenejši Sladkovršan ima k Mariji Snežni pet četrt ure, k Št. Ilju pa poldruugo uro. Mariji Snežni najbližji pa ima tusem 20 minut, k Št. Ilju pa dve in pol ure, če gre po bližnjici. Po glavni cesti pa ima Št. Ilju najbližji (Mariji Snežni najoddaljenejši občan) 10 km, k Mariji Snežni pa 5 in pol km. Tako stoji na kilometerskih kamnih. Kar se tiče gospodarske šibkosti ene ali druge občine, se pa Sladkega vrha ni pritegnilo k Št. Ilju, da bi ga tam gospodarsko okrepili, pač pa iz drugih razlogov, ki ne bi smeli odločevati. Pri Velki ne bo slabše izhajal kakor pri Št. Ilju. Pravijo, da še celo lažje. Da gredo Sladkovršani nakupovat v Maribor čez Št. Ilj, še ni noben razlog za pritegnitev, ker isto delajo tudi Velčani enako čez Št. Ilj, čeravno jim je dalje. Tudi promet ni za Sladkovršane usmerjen v Št. Ilj, kar svedoči cesta; ako greste pogosteje po njej, gre pa bolj v nasprotno smer. Da v občini Velka gospodari še v precejšnji meri neki »sovražen duh«, nikakor ne drži, čeravno je priključena občina Trate, o kateri trdi dopisnik, da ni slovenska; ta občina pa je izkazala ob ljudskem štetju 1 Slovenca več kakor Nemcev. Na Gornji Velki so 3 hiše nemške, v Gornji Ploderšnici pa 1. Sedem hiš pa je polovičarskih (oče Nemec, mati Slovenka, ali narobe), v katerih otroci govore po večini slovenski. Dotični Sladkovršani, ki so se potegnili za svoje pravice, še zaradi tega niso nobeni »hujškači«. Odkod pa prihaja hujška-

rija na Sladki vrh, naj blagovoli dopisnik vprašati drugje. Najlepši pa je dopis »Borbé« proti koncu, ko dopisnik izvaja: »Edini razlog za priključitev k Velki bi bila župna cerkev (to je Marija Snežna). Tukaj je pozabil na svoja prejšnja izvajanja ter nehoté priznal, da je Sladkovršanom bliže k Mariji Snežni, kakor pa v Št. Ilj, kamor ne hodi noben izpolnjevati svoje verske dolžnosti. S tem pa se je sam dopisnik okrenil po zobeh in pobil svoja prejšnja izvajanja. Moral bi torej svoj dopis malo izpremeniti ter zaključiti takole: Iz tega sledi, da je občina Sladki vrh pravično priključena k Velki, in tako tudi naj bo!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. God farnega patrona sv. Benedikta bomo letos obhajali v sredo dne 21. marca s slovesno rano in pozno službo božjo. Ta dan bo slovesno vpeljana nadbratovščina vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa pod varstvom sv. očaka Benedikta v tolažbo vernim dušam v vicah. Častilci sv. Benedikta, na veselo svidenje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Žalostna je bila pot, ko smo spremljali v prerani grob našo nadebudno Tinko Žumrovo. Padla je kot žrtev fantovskega vasovanja. V usodni noči je prišel trkat na njeno okno nek fant iz Župečeje vasi in je razbijal po oknu. Ona, ne vedoč, kako bi ga nagnala, je hitela ven z loncem vode, da bi ga polila. Na pomoč ji je prihitela njena mati z metlo. Fantje so zbežali na vas, oče pa sta gledali za njimi. V tem trenutku se je obrnila, omahnila ter padla mrtva na tla. Ne ve se pa, kaj ji je bilo, najbrž ji je postalo slabo, da je potem tako nesrečno padla in si zlomila tilnik, ali jo je pa od razburjenja zadela kap. Ljudje so jo hodili kar trumoma kropiti. Njen pogreb je pričal, kako je bila priljubljena. Prihiteli so ljudje tudi iz drugih župnij, da bi zadnjič spremili to mlado žrtev. Nosila so jo belo oblečena dekleta. Vsi plakamo za Teboj, draga Tinika, ter Ti kličemo: sladko spavaj! Ostalim naše iskreno sožalje!

Gornja Radgona. Tekom zadnjih dveh mesecev je pristopilo k protituberkulozni ligi, na novo poživljeni dne 31. 12. 1933, do 400 članov, predvsem iz kmečkih in delavskih slojev. V vsaki župniji obstoja poseben pododbor, ki pojasnjuje v svojem okolišju namen te človekoljubne ustanove, in sprejema nove

člane (članarina je 20 Din letno), zlasti še, ker je osrednje vodstvo Lige s sodelovanjem naših zdravnikov priredilo med narodom, po posameznih vaseh več predavanj. Ljudstvo z odobravanjem pozdravlja načrt, da se v našem okraju zgradi zavetišče za bolne na pljučih. Ta misel pa se more uresničiti le tedaj, če vsi sloji brez izjeme store svojo dolžnost zlasti s tem, da pristopajo k Ligi z ljubeznijo, ki ne misli samo na lastno ugodje, temveč je pripravljena se žrtvovati za brata in sestro, ki sta v nevarnosti za zdravje in za življenje.

Bukovci. Kriza, ta šmentana kriza! Ne dušimo mi nje, ampak ona duši nas. Ne da nam cvenka, zato nam peša živinca, slabijo njive, travniki, se krčijo gozdovi. Danes že na dobrih kmetijah nista posestnika premičnine in živine sama mož in žena, vrnil se je še tretji z imenom rubež. Kaj bomo z zemljo brez živine in orodja? Jaz sem eden iz tiste velike množice, ki si menda ne bom mogel več kupiti obleke za potrebno kritje svojega telesa, zato pa rad pogledam v reklamo s slikami moških oblek, da vsaj tistikrat mislim, da nekaj imam. Tako sem videl reklamo modernih pariških moških oblek in to popolnoma brez žepov. Dragi sotrpini! Če si želiš kupiti obleko, pomni, da je manufaktura draga, krojač ni poceni in naposled: prazni žepi niso luksuz. Gospod urednik! Odlasal sem z dopisom, ker hotel sem vam povedati, kako je prezimila naša ozimina. Vedite: trebušni pas bomo morali pritegniti več kot za eno luknjo. Še narava krizo podpira!

Ljutomer. Smrt kosi. Pred par dnevi je umrla na Cvenu pri Ljutomeru gospa Jožefa Rus, mati 11, deloma nepreskrbljenih otrok. Imela je jetiko v grlu. Na Kamenškaku pri Ljutomeru pa je umrl g. Matija Pušenjak, oče ljutomerskega trgovca g. Rudolfa Pušenjaka. Naj uživajo večni mir! Naše sožalje! — Šolsko kuhinjo za revno deco je otvoril letos pomožni odbor v poslopju ljudske šole. Revna deca dobijo vsaki dan nekaj toplega. Kuhajo ljutomerske gospe, katerim velja vsa pohvala! — Sneg je komaj te dni skopnel, žitna polja so precej trpela vsled dolge zime, delo v vinogradih se je pričelo, za vino ni zaenkrat nobenega povpraševanja, denarna kriza pa je vedno hujša. — Osebne vesti: gospa

cem. Kruci so jo kurili naglo s plenom proti severu v gozdna taborišča, kjer so slavili prvi posrečeni vpad z vso tolovajsko razuzdanostjo.

Je minilo nekaj dni ter noči, predno je popustil prvi jata golobov razkropljenih Muropoljcih prvi in so se zavedli, da so prišli k njim v karvave boje pravzaprav podivjani sorojaki in ne Bosanci! Prerol Ropoša se je podil okrog po napol požganih vaseh. Njegov bobnar je zval na pomoč preostale in kolčkaj za boj sposobne moške. Pri nabiranju zadnje bojne sile je prišel vsem dobro znani »hauptman« tudi k Mali Nedelji. Tamkaj je bil za vikarja Simon Pornat, ki je zagotovil takoj pripravljenost. Sam bo zbral domače farane in okoličane ter se bo pridružil veržejskim strelcem, kakor hitro bo prejel od Ropoša obvestilo na odhod.

Malonedeljski vikar je poznal dobro zalego Krucev. Služboval je tri leta med krivoverci na nižjem Ogrskem, od tam je šele prišel leta 1682. za vikarja k Mali Nedelji. Kruci so mu bili povzročili na Madžarskem toliko zla, da je bil z dušo in telesom za to, da je res treba udreti za roparji in jih užugati z orožjem, da se ne bodo upali tako kmalu prikazati na

Murskem polju. Da bi bili muropoljski maščevalci bolj podkorajženi za napad, je ponudil Ropoša gospodu Pornatu službo vojaškega svečenika med štajerskimi udarniki, ki morajo prodreti do taborišč Krucev in jih tamkaj pobiti do zadnjega.

Prvo pustošenje Krucev po štajerski strani je bilo tako kruto, da je imel Ropoša pod zastavo poleg lastnih strelskih veterancev še precejšnje število prostovoljcev iz raznih vasi Murskega polja. Največ uporabnih bojnikov je res pripeljal vikar Simon Pornat. Z navdušeno besedo jih je zbral od Male Nedelje, Sv. Tomaža in Polensaka. Njegovo krdelo še sicer ni videlo Krucev, samo je čulo o teh vražjih sosedih in gledalo po Murskem polju, kaj se še bodo upali, ako jih ne uženejo z združenimi močmi.

Pod Ropoševim vodstvom so se upali veteranci prostovoljno preko Mure, odkoder so podili krucev-ske stražne oddelke v smeri proti Tišini in Murski Soboti. (Dalje sledi.)

Sirite „Slov. gospodarja“!

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spajajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon inter urb. št. 2113



Lubejeva, učiteljica osnovne šole, je predstavljena v Ljubljano. Na njeno mesto pride gđ. Vodenikova iz Maribora. G. Anton Simonič, preglednik finančne kontrole v Ljutomeru, je imenovan za starešina finančne kontrole v Št. Lenartu v Slov. goricah. Ko ozdravi, nahaja se v mariborski bolnišnici, se poslovi iz Ljutomera.

Verzej. Mladina, zlasti vsestransko izobraženi fantje, so v veselje in ponos vsaki župniji. Ker želimo imeti mnogo takih fantov, poučenih o današnjih nalogah življenja, zato bodo v naši župnijski cerkvi od 14. do 17. t. m., zjutraj ob šestih in zvečer ob po sedmih, govori, v katerih bo ravnatelj »Marijanišča« našim fantom mnogo lepega povedal. Že lani ste se z velikim veseljem udeležili podobnih govorov, letos pa se jih s še večjim, ker bodo samo za vas, fantje! Za može bodo o drugi priliki. Spomnili se bomo tudi dragega tovariša Frančka Gabrca, ki mu je včeraj (te dni) Mura tako nahitro ukradla življenje, ki ga je komaj pričel živeti. Naj ti bo večnost srečnejša!

Verzej. Pri selitvi mlina posestnika Galundra iz Verzeja je v petek dne 2. t. m. utonil v Muri posestniški sin Franc Gaberc. Nesrečnega utopljenca se še do sedaj ni našlo. Težko prizadeti ugledni družini naše iskreno sožalje!

Dobrna. Dne 17. februarja se je po kratki in mučni bolezni, sprevidena s sv. tolažili, od nas ločila Rezika Vihar, rojena Božnik, v starosti 24 let. Prišla je iz Št. Janža k starišem na svoj rojstni dom, kjer je tudi umrla. Bila je mati enega otroka, skrbna gospodinja, do bra svojemu možu in ubogim ljudem. Videti jo je bilo vsak prvi petek pri mizi Gospodovi. Pogreb rajne je bil dne 21. februarja. Vodil ga je g. župnik Weiss Matej iz Št. Janža pri Velenju ob asistenci domačega g. župnika Urleba. Pogrebno sv. mašo je daroval šentjanški g. župnik, kateri se je tudi ob grobu z ganljivimi besedami poslovil od rajne Rezike. Na domu žalosti je zapelo pevsko društvo »Venček« moški zbor »Spomladi«, v cerkvi po sv. maši mešan zbor »Končano je življenje« in na pokopališču je zopet zapel moški zbor »Vigred«. Rajni bodi Bog milostljiv sodnik! Preostalim naše sožalje!

Dobrna. Dne 24. februarja smo spremili k večnemu počitku daleč poznatega hotelirja restavraterja Zdrav. doma g. Franca Rožanca. Pogreb je bil dne 24. 2. popoldan ob štirih. Vodil ga je dekan Pavel Žagar iz Novecerkve ob asistenci domačega g. župnika Urleba in g. župnika Miloša Čarfa s Sv. Jošta. Rajnega so na poslednji poti spremljale sledeče korporacije: lovsko društvo iz Celja in Dobrne, streljačka družina iz Dobrne, gostilničarski klub Vojnik-Dobrna, pevsko društvo »Lira« iz Vojnika, pevsko društvo »Venček« na Dobrni, gasilna četa iz Dobrne in šolska mladina iz Dobrne. Pri Zdrav. domu, kjer je ležal rajni na odru, je zapelo pevsko društvo »Lira« iz Vojnika »Vigred«, v cerkvi po »Liberi« pa je zapelo pevsko društvo »Venček« mešan zbor »Končano je življenje«, na pokopališču zopet društvo »Venček« moški zbor »Z Bogom!«, N. v m. p.!

Prevorje. Žalostno so zadoneli farni zvonovi in zvonovi podružnice sv. Ožbalta v Dobju 1. marca in naznanili tužno vest, da je mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti, mož, oče, ded in praded Martin Lah. Rajni je bil dober katoličan, dolgo let cerkveni ključar podružnice sv. Ožbalta, priden družinski oče, ki je predvsem gledal na to, da je otrokom vcepil globoko vernost, potem pa je tudi

vse pošteno preskrbel in jim še tudi pozneje po svojih močeh pomagal. Vestno je sam izpolnjeval četrto božjo zapoved in isto navadil tudi svoje otroke. Zato je Bog izpolnil nad njim svojo obljubo: »Da boš dolgo živel«; dočkal je namreč starost nad 82 let. Obhajal je dne 29. februarja t. l. s svojo dve leti mlajšo ženo Marijo biserno poroko. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal pogreb, katerega so se udeležili razven domačih vaščanov ter faranov, g. Jakob Vrečko, svak in vpokojeni poštni inšpektor v Ljubljani, g. Martin Vrečko, nečak in šolski upravitelj v Šoštanju, gospa Cilka Gračnar, soproga g. Ivana Gračnar, uradnika pri ban. upravi v Ljubljani, gospa Julka Jazbec, nečakinja in gostilničarka v Pilštanju, sinovi, hčere in drugi sorodniki. Rajnemu večni mir in pokoj, ostalim naše sožalje!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pred par dnevi je na tih in skromen način, v krogu svoje družine praznoval 80letnico življenja tukajšnji dolgoletni organist ter občinski tajnik g. Jože Novak. Skoraj 60 let je pel in orgljal v slavo božjo in opravljal službo občinskega tajnika nad 50 let. Sedaj so mu moči odpovedale. S 1. marcem se je odpovedal službi organista in občinskega tajnika. Vemo, da mu je bilo težko slovo od orgelj in cerkvene službe, y kateri je iz golega idealizma vztrajal skoraj 60 let. In nič lažje mu ni bilo slovo od občinskega tajništva, ki ga je opravljal nad pol stoletja. Vsak župljan, oziroma občan spozna, da z njegovim izstopom iz javnega življenja izgubimo mnogo. Slehernemu, ki je na občinskem uradu iskal pomoči, je šel ljubeznjivo na roko, mu bil pomočnik, svetovalec in vodnik. Zato je vrzel, ki jo je bil prisiljen napraviti, za nas vse nenadomesna izguba. Želimo, da bi mu Vsemogočni, kateremu je v čast in slavo pel do sive starosti, sladil večer njegovega življenja in da bi ga Svetogorska Kraljica, kateri je zložil in posvetil na stotine pesmic, nagradila še z nekaj leti mirnega, zadovoljnega in zasluženega pokoja.

Iz laškega okraja. Proračun okrajnega cestnega odbora za leto 1934 je od 4. do 17. marca v pisarni v Laškem razgrnjen davkoplačevalcem na vpogled. Doklade za leto 1932 so znašale 9%, leta 1933 so se zvišale na 15%, a za leto 1934 bodo znašale baje preko 40%, kar smatramo z ozirom na težko stanje naših davkoplačevalcev kmetov in obrtnikov za preobčutno zvišanje. Saj za banovinske ceste itak banovina pobira 25% doklado. Za preureditev in obnovitev cest je določenih 282 tisoč Din. Za nove zgradbe in preložitve banovinskih cest pa 555.000 Din. Gotovo so ta dela potrebna, predvsem razširitev ceste Zidanimost—Laško, vendar smo mnenja in tega je tudi večina davkoplačevalcev, da bi se tako delo izvršilo postopoma v daljšem razdobju let, oziroma naj bi se delale s prispevki banovine in tudi s prispevki bednostnega fonda. Pripomnimo še, da je zelo lepo razširjena cesta iz Laškega proti Celju, sedaj pa je ukinjena avtobusna vožnja iz Celja v Laško.

Sv. Miklavž nad Laškim. Redek slučaj se je dogodil v naši župniji. V vasi Dol sta na srednjevelikem posestvu živeła pridna, varčna zakonca Miha in Ana Brečko. Otrok nista imela. Žena Ana je že dalje časa bolehalo za oslabelostjo srca. Dne 23. februarja je, previdna s sv. zakramenti, v 62. letu starosti preminula. Isti dan, ko je žena umrla, je šel mož v Laško nakupovat razne potrebščine. Gređoč domov se je prehladil, moral je takoj v postelj, iz katere ni več vstal, tako da se v nedeljo dne 25. februarja ni mogel udeležiti po-

greba svoje žene. Zbolel je za pljučnico in 7. dan po smrti svoje žene je, previden s sv. zakramenti, umrl tudi mož. Rajna sta že več let naročnika »Slovenskega gospodarja« in sta pred leti dala poleg hiše postaviti lično kapelico. Svetila jima večna luč!

Zagreb. Nam zagrebškim Slovincem je sedaj posebno v mislih misijon, ki je že pred vrati. Dne 15. marca, ob ¾ na 8 zvečer, začne in bo ob tej uri skozi deset dni vsak večer misijonski govor v cerkvi Sv. Katarine na Gornjem gradu, zjutraj pa ob pol šestih. Če imate znane ljudi v Zagrebu, kar hitro karitec v roke, pa jih spomnite, naj ne zamudijo te lepe prilike. Saj veste, da takšen pozdrav po pošti, posebno od mamice, največ velja. Imamo tudi svoje jubileje tukaj. Monsignor kanonik Janez Barle, ravnatelj škofijske pisarne, dela že 40 let med Hrvati; bil je kaplan, potem nadškofov tajnik, sedaj 23 let že ravnatelj škofove pisarne. Mnogo je Hrvatom napisal učenega in lepega, pa tega ni pozabil, da je Slovenec, zato smo v nedeljo proslavili njegovo 65letnico. Malo zapeli smo mu. Kaj bi tudi drugega lepšega napravili, ker vemo, da je naša slovenska pesmica kakor lep praznik, a še lepša je naša pesem daleč od doma. Zato smo mu zapeli in igro zaigrali: »Miklovo Zalo«. — »Naš dom«, dekliški dom za dekleta, ki službe iščejo, je imel tudi v nedeljo svoj občni zbor. Lepa ustanova je to, namenjena temu, da bi dekleta, ki iščejo službe, obvarovala v času, ko so »na cesti«, in ji pomagala v primerno službo.

Razveljavljene občinske volitve.

A 424/33 12

Odločba:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Slovenja vas, srez ptujski, se je v volilnem imeniku vpisani Josip Hertiš s tovariši, dne 20. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve. Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanih je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj imenovane občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelji trdijo med drugim, da je 17 volilcev glasovalo po pooblaščenju (pritožitelji navajajo deloma pooblaščenca, deloma pooblastitelje), da sta dva volilca glasovala dvakrat (pritožitelji navajajo imena) in da so glasovale tri osebe, ki sploh niso bile vpisane v volilni imenik (pritožitelji navajajo mena).

Upravno sodišče je na podstavi volilnih spisov in izpovedb, ki so jih podale prizadete osebe pod prisego pri sreskem sodišču v Ptuj, ugotovilo, da so trditve pritožiteljev deloma resnične in da je 10 volilcev glasovalo po pooblaščenju, da sta dva volilca glasovala dvakrat in da je glasovala ena oseba, ki sploh ni vpisana v volilni imenik.

I. Volilci, ki so glasovali po pooblaščenju, so naslednji:

1. Petek Martin, prevžitar v Staršah šte. 50, je glasoval po pooblaščenju Gojčiču Francu za listo Lešnika Frica pod šte. 297.

2. Kac Janez iz Loke šte. 36 je glasoval po pooblaščenju Gojčiču Francu za Lešnikovo listo pod šte. 296.

3. Babič Janez iz Loke šte. 26 je glasoval po Gojčiču Francu za Lešnikovo listo pod šte. 300.

4. Koren Tomaž iz Loke št. 16 je glasoval po Gojčiču Francu za Lešnikovo listo pod šte. 298.

5. Sel Jožef, prevžitar v Staršah, je glasoval po svojem sinu Selu Romanu za Lešnikovo listo pod šte. 278.

6. Pulko Franc, posestnik v Zlatoličju 64, je glasoval po Dobniku Janezu za Lešnikovo listo pod št. 304.

7. Pesek Franc, posestnik v Zlatoličju, je glasoval po pooblaščenju Golobu Jakobu za Lešnikovo listo pod št. 281.

8. Tement Janez iz Zlatoličja je glasoval po pooblaščenju Kirbišu Francu za Lešnikovo listo pod št. 144.

9. Premrl Janez, posestnik v Staršah, je glasoval po pooblaščenju Golobu Jakobu za Lešnikovo listo pod št. 282.

10. Selinšek Jurij, posestnik v Staršah, je glasoval po pooblaščenju Golobu Jakobu za Lešnikovo listo pod št. 229.

Glasovi teh 10 volilcev so neveljavni. Po par. 35 zakona o občinah smejo volilci glasovati samo osebno. Po par. 22 banovinske volilne uredbe sme volilec, ki radi težke telesne hibe ne bi mogel glasovati na v par. 20 predpisani način, privedi pred volilni odbor pooblaščenca, ki glasuje mesto njega. V predmetnem primeru pa nobeden teh 10 volilcev po lastni izpovedbi ni osebno prišel na volišče.

II. Volilca, ki sta glasovala dvakrat, sta naslednja:

1. Žerak Franc, trgovec v Hajdošah, je prvič glasoval za listo Zupaniča Franceta pod šte. 170, a drugič za Lešnikovo listo pod šte. 205. To se tudi vidi iz splošnega seznama glasovalcev. Pri šte. 290 tega splošnega seznama in pri šte. 170 seznama za Zupaničevo listo je prečrtano Žerakovo ime in napisano drugo ime. Pri šte. 484 splošnega seznama glasovalcev pa je ponovno napisano Žerakovo ime in preneseno v seznam za Lešnikovo listo pod šte. 205. Iz tega izvira, da je Žerak Franc prvotno glasoval za Zupaničevo listo, da je pozneje ta svoj glas preklical in glasoval za Lešnikovo listo. Tako postopanje pa nasprotuje določili par. 35 zakona o občinah, po katerem smejo volilci glasovati vsak samo enkrat. Zato se mora smatrati, da je Žerakov glas oddan za Zupaničevo listo, a ne za Lešnikovo.

2. Pulko Franc iz Zlatolič, ki je vpisan v volilnem imeniku pod tek. šte. 83, je glasoval dvakrat za Lešnikovo listo; prvič pod tek. šte. 223, a drugič pod tek. šte. 266 posebnega seznama te liste. V smislu navedenega določila par. 35 zakona o občinah je drugič oddani glas Pulka Franceta neveljaven.

III. Koletnik Jurij iz Zlatolič ni vpisan v volilni imenik, a je kljub temu bil pripuščen h glasovanju in je glasoval za Lešnikovo listo pod tek. šte. 267. Koletnikov glas je neveljaven, ker imajo v smislu par. 26 zakona o občinah volilno sposobnost samo osebe, ki so vpisane v volilni imenik občine po zakonu o volilnih imenikih.

Če se neveljavni glasovi pod točkami I, II, in III, ki so se vsi prišteli Lešnikovi listi, odštejejo od te liste, bi imela ta lista 298 glasov

(311 - 13 = 298). /upaničeva lista pa bi imela, če se ji prišteje glas Žeraka Franceta (glej točko III 1), 301 glas. Glasom uradnega izida volitev pa je glasovalo za Lešnikovo listo 311 volilcev in za Zupaničevo listo 300 volilcev.

Ker so torej ravedene nepravilnosti bistveno vplivale na izid volitev, je moralo upravno sodišče pritožbi ugoditi in občinske volitve razveljaviti, ne da bi se bavilo z drugimi pritožnimi točkami, ki so podrejenega pomena. Celje, dne 27. januarja 1934.

Poslednje vesti.

Domače novice.

Obsodbe veržno krvavo dejanje. Dne 12. t. m. se je zgodilo v Celju v gozdu nad gozdno restavracijo krvavo dejanje, ki je zahtevalo eno smrtno žrtev, druga pa je v opasnem stanju. Slikarski pomočnik Zmago Bevc se je podal po kosilu s svojo zaročenko na sprehod skozi mestni park proti Liscam. V gozdu nad gozdno restavracijo je rekel spremljevalki, naj sede in se odpočije. Bevc je potegnil iz žepa samokres, ga naperil proti dekletu, sprožil in krogla jo je nevarno zadela med desnim očesom in obtičala v čelu. Samega sebe je nesrečnež usmrtil z dvema streloma. Ljudje, ki so čuli strele, so prihiti pogledati in nudil se jim je žalosten prizor. Bevc je ležal mrtev, njegova zaročenka pa brezzavestna na tleh. Smrtnonevarno ranjeno so prepeljali v bolnišnico. Pri mladeniču so našli pismo, v katerem razlaga, da si je izbral prostovoljno smrt radi zaprek, ki so se pojavile na poti njegovega življenja.

Prireditve in dopisi.

Proslava 12letnice papeževga kronanja. Na praznik sv. Jožefa, zaščitnika sv. Cerkve, 19. marca, proslavi mariborska Katoliška akcija 12. obletnico kronanja papeža Pija XI. z veliko izvenckveno prireditvijo. Proslava se vrši v dvorani Union ob 8. uri zvečer. Govorila bodeta: dr. Anton Terstenjak o papežu Piju XI. in njegovem delu, in akademik Ciril Zebot o pomeni papeštva za človeštvo. Sodeluje godbeno društvo »Danica« in slovensko pevsko društvo »Maribor«. Vsi verniki mariborskega mesta in vse katoliške organizacije se vljudno vabijo, da se udeležijo na Jožefovo

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Gozdne sadike smreke, mecesne in bore se dobi po izredno znižani ceni. Naročila sprejema: Sreski šumarski ref. v Mariboru. 287

Išče se gozd za sekati za večjo množino drv. Ponudbe na: Rebernik, Studenci pri Mariboru, Aleksandrova 33. 289

Pes čuvaj se odda. Črnko, Maribor, Koroška cesta 56. 288

Staro železnino, litino, vsakovrstne kovine, rabljene stroje in cevi kupuje in prodaja: Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 281

zvečer ob 8. uri v dvorani Union papeževe proslave. Vstopnina je prosta.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Gasilska četa vprizori v nedeljo dne 18. t. m., popoldne po večernicah, v novi šoli zgodovinsko dramo v petih dejanjih »Črni križ pri Hrastovcu«.

Sv. Jurij ob Ščavnicah. Fantovski praznik sv. Jožefa bomo tudi pri nas slovesno obhajali. V ponedeljek se vrši svečana blagoslovitev zastave Mladeniške Marijiné družbe, popoldne po večernicah pa bo ista družba predvajala versko igro »Slehnernik«. Ker je čisti dobiček namenjen za novo mladeniško zastavo, ste domačini in sosedje prav vljudno vabljeni!

Fant, šole prost, za pomoč pri živini, se sprejme, L. Štumberger, Gabrovlje, Konjice. 286

Prodaj posestvo ob cesti pri kolodvoru. Ptičar, Mestinje, pošta Podplat. 290

Semena: štajerska detelja, lucerna, travna mešanica, pesno seme, čebulček, kakor tudi vsa vrtna semena najblijše kaljivosti se dobi pri Fr. Klanjšek, Maribor, Glavni trg. 285

Imamo 30 sort breskovih drevesc, zorečih od začetka julija do konca septembra. Kako so okusne in kako se dobro prodajo! Oddamo 10 breskovih drevesc v 10 sortah franco postaja naročnika z zavojnino vred za Din 98, 20 drevesc v 20 sortah za Din 190.—. Sadjarstvo bratov Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. 282

Posestvo prodaj 12 oralov. Krajnc Franc, Črmla, p. Sv. Bolfank v Slov. gor. 273

Malo posestvo dam v najem ali prodaj, pol ure od Maribora. Naslov v upravi lista. 275

Sprejem kovača, samskega, s svojim orodjem. Naslov v upravi lista. 272

Sprejem majerja s štirimi delovnimi močmi. Naslov v upravi. 270

Posestvo se prodaj v Spodnjem Velovlaku pri Ptuj, obstoječe iz stanovanjske hiše, gospodarskega poslopja in 14 oralov zemlje skupaj. Razen tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdi. Pojasnila daje Alojz Brenčič, Ptuj. 263

Dva siromašna otroka moškega spola v starosti 2 in 6 let se oddata v stalno brezplačno oskrbo. Otroka sta zdrava in dobro razvita. Cenjene ponudbe na upravo občine Teharje. 267

Kupim zloženo posestvo z rodovitno rahlo zemljo in s sladko krmo, z dobrimi poslopji, z lepim sadonosnikom in lepim polnim gozdom, kje bolj na samem. Morebitne ponudbe z natančnim opisom posestva, poslopij, lege, kraja in cene prosim na naslov: Štev. 33 Sv. Jurij ob južni žel. 265

Prodaj posestvo 8 oralov, Vosek 31, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 264

Majerja z 3 delavskimi močmi sprejme Novčan na Košakih, p. Maribor. 261

Iščem mesto kuharice k boljši družini. Poš Terezija, Jarenina 16. 260

Služkinjo, pridno in pošteno, vajeno vseh hišnih del, kuhanja in pospravljanja sob, sprejme Angela Grosek, Rošpoh 155, Maribor. 255

Prodaj hišo za trgovino in gostilno. Jareninski dol 48, p. Jarenina. 258

Kje dobite najnovejše svilene rute od 20 Din naprej? Kje dobite najlepše cvrtnato blago za obleke od 9.50 Din naprej? Kje dobite praznične srajce za 24 Din, delavne za 20 D, gate za 12 D? Kje dobite svilene črne predpasnike od 35 Din naprej? Kje boste kupili najfinejšo in najcenejšo moko za Velikonoč? Vse to dobite pri **Meško Ivanu**, trgovcu pri **Sv. Bolfenku v Slov. goricah** (pri Ptuj). 257

Strešno in zidno opeko vseh vrst

lahke gradbene plošče za medstene »Porolith«, votlo opeko, tlakovnike itd. dobavlja v najboljši in skrajno odporni kakovosti **najcenejše**

276

„Opekarna Lajteršberg, Franc Derwuschek, Košaki pri Mariboru“. Tel. 2018

Enega fanteka 18 mesecev dam za svojega k dobrim ljudem. Jožef Peruš, Pameče, -pošta Slovenjgradec. 274

Starejši hlapec, vaju tudi konj, želi službo spremeniti. Zna vsa poljska dela. Nastopi takoj ali 1. aprila. Samo v Savinjski dolini. Žalec. 280

Posestvo oddam v najem 26 oralov v lepi legi v bližini Sv. Lenarta v Slov. goricah. Naslov v upravi lista. 271

Prodajam hišo in 3 orale zemlje. Cena 13.000 D. Naslov v upravi lista. 259

Kupim obveznice vojne škode in drugih drž. papirjev po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na M. Samec, Maribor, Zrinjskega trg 7. 139

Motorno kolo »Sahs«, novo, malo rabljeno, takse prosto, 1¼ PS, proda Alojz Meško, Sobotinci, p. Moškanjci. 233

Semena za vrt in polje, zajamčeno kaljiva, poljsko orodje, razno železnino in špecerijo priporoča Jos. Jagodič, Celje, Gubčeva ulica in Glavni trg. 208

Pri naplachu 300 Din dobite krožni pletilni stroj za izdelovanje nogavic na svojem domu. Ostanek plačate v malih mesečnih obrokih. Ponudbe nasloviti na: Perssons, Ljubljana, poštini predal 307. 224

Sadno drevje za pomladno sajenje po nizki ceni oddaje Karel Gradišnik, Št. Janž pri Velenju. 206

Najboljše in najcenejše letno blago dobi se v trgovini **Josip Tušak** pri Sv. Antonu, zato se priporoča v obilen obisk. 190

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Izjava. Jaz, podpisani Jakob Rožman, posestnik v Radencih št. 19, preklicujem ter obžalujem vse žalitve, katere sem izrekel dne 27. septembra 1933 v zvezi z občinskimi volitvami v občini Radenci glede kandidatne liste g. Zemljčič Jakoba, posestnika in narodnega poslanca v Radencih. Zlasti preklicujem očitek, da je kandidatna lista g. Zemljčič Jakoba protiverska, kot popolnoma neosnovan ter se istemu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe. — Radenci, dne 7. januarja 1934. — Rožman Jakob l. r. 256

Redni občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, r. z. z n. z., se vrši v četrtek dne 5. aprila 1934, ob 16. uri v uradnih prostorih v Mariboru, Gosposka ulica 23, s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1933.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelstva.
7. Slučajnosti.

V zmislu par. 33 zadruginih pravil se vrši v slučaju nesklepčnosti eno uro pozneje, to je ob 17. uri, istotam drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih združnikov. 279

Načelstvo.

Kdor primerja kvaliteto in solidno domače delo, kupuje KARO čevlje Maribor, Gosposka ulica 13. 277

Vabilo na 46. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z n. z., ki se bo vršil v četrtek dne 22. marca 1934, ob pol drugi uri popoldne v uradnem prostoru v Dravogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1933. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 266

Najboljša sadno drevje dobite iz Gradišnikovih drevesnic, Šmarjeta pri Celju, po ceni 4—8 Din komad. Zahtevajte ponudbo! 196

Za birmo!

Velika izbira vsakovrstnega blaga za botre, botrce in za birmance. Cena zelo znižana. Se priporoča: 284

Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg.

Škropilnice, samodelne za sadno drevje, peronospora škropilnice, cepilni vosek v škatljah po ¼, ½ po 44 Din kg. Zahtevajte navodila in cenik! 124

Josip Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica 23.



Zahvala
KARITAS
Maribor, Orožnova 8

Vsem priporočam zavarovanje »Karitas«, Maribor, Orožnova ulica 8; pripadajoča zavarovana vsota po rajni sorodnič mi je bila v redu izplačana. 278
V Mariboru, dne 8. marca 1934.

Ivan Vodušek s. r.

Za izplačano posmrtnino, ki sem jo prejel od **Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, oddelek »Karitas«**, se iskreno zahvaljujem in vsakomur priporočam to pošteno in varno zavarovanje.

Nadbišec pri Sv. Lenartu v Slov. gor., dne 3. marca 1934.

278

Voglar Martin s. r.

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Radi preselitve

vsemu blagu zelo znižane cene
283 v manufaktorni trgovini
Mirko Feldin
Maribor, Grajski trg 1, Vetrinjska ulica

SEMENA

za polje: **deteljica štajerska**, lucerna, krmilna pesa (Mamuth), rudeča, **Eckendorfer**, zboljšana rumena, **krmilno korenje**, semena trav za različne travnike in parke, **svinjska cikorija** itd. Posebna semena **zelenjadi**, **povrtnine**, **cvetlic** največje kaljivosti, dobite sveže došlo pri I. Sirk nasledniku 268

JOSIP SKAZA

Maribor, Glavni trg 14 (rotovž).

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago? Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom
Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.50 nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stran-ko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutrec«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila!

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! —

Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Za Veliko noč! Za birmo! Za pomlad in poletje!

Po najnižjih dnevni cenah nudim modno in manufakturno blago vseh vrst od najcenejše- ga do najfinejšega, priznane solidne kakovosti, perilo, klobuke, otroške obleke, svilene in druge robce (najnovejše vzorce) itd. Ker dobavljam blago brez posredovalcev naravnost iz tvornic, so moje cene brezkonkurenčne! — Radi popolne opustitve zaloge čevljev nudim čevlje vseh vrst do konca marca po globoko 269 znižanih cenah (20—39%).

Poslužite se ugodne prilike!

Karl Jančič, Maribor, Aleksandrova c. 11
trgovina z manufakturno, perilom, klobuki itd.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Plavajoči milijoni.

Mnogo milijonarjev je že zginilo, poglavo je nekaj novih — zginuli so v večini. Beseda milijonar je zgubila ono »čudesno moč«. Koga pa še naj danes sploh prištevamo k milijonarjem? — Mož, ki razpolaga z enim milijonom dinarjev, to se pravi, da mu pripada letna renta 60.000 Din, gotovo ne odgovarja predstavi bogatina, ki si lahko vse privoščiti.

Ako zaznamujemo z označbo milijonarji vse one, ki posedajo svoto enega milijona, potem je n. pr. na Angleškem takih milijonarjev presneto malo.

Največje opustošenje je napravila svetovna gospodarska kriza v vrstah američanskih milijonarjev. Leta 1929, ko je bil v Združenih državah višek blagostanja za bogataše, je bilo v ameriški Uniji 43.000 ljudi, ki so imeli pod palcem več nego en milijon dolarjev. Leta 1932 je skupnelo zgorajne število na 19.000.

Še hujše pa je posmodila kriza one večje milijonarje, to se pravi gospodo, ki je uživala na leto preko en milijon dolarjev dohodkov. Takih srečnih tičev je bilo v Ameriki leta 1929 — 513, leta 1931 — 149 in leta 1933 samo še 1. To je John Rockefeller starejši, ki je posedal svoj čas premoženje 1 milijardo dolarjev, danes pa ima samo še pol milijarde. Njegov sin je popolnoma skrahiral. Leta 1924 je plačal na leto dohodninskega davka 6 milijonov dol., leta 1932 le — 50.000 dol. Na drugem mestu, kar se tiče premoženja v Združenih državah, sta Forda: avto-kralj Henrik in njegov sin. Leta 1928 sta posedala 1 milijardo in 200 milijonov dolarjev. Danes znaša njuno denarno premoženje komaj eno desetino nekdanjega — 120 milijonov dolarjev.

V sedanji neznosni krizi se je boljše obdržalo zasebno premoženje na Angleškem. Leta 1924 so našli 600 Angležev z letnimi dohodki nad 50 tisoč funtov, leta 1932 — 540. Število resničnih angleških bogatašev se je skrčilo komaj za 10 odstotkov. Poleg tega pa se je dvignilo število »navadnih« milijonarjev. Leta 1924 je beležila angleška davčna oblast 144 oseb s kapitalom 1 milijon funtov, leta 1932 — 157.

Popolnoma se je predrugačil kapital z vojno in s povojno preplavo s papirnatim denarjem v Nemčiji. Leta 1913 je živelo na Nemškem 15.500 ljudi s kapitalom 1 milijon mark, in 223 kapitalistov z nad 10 milijonov. Trenutno biva v Nemčiji 2994 oseb s premoženjem 1 milijon mark in 180 z nad 5 milijonov mark. Najbogatejši Nemeč je bivši cesar Viljem. Za njim pridejo Eric Thyssen, Oton Wolf in še drugi. Krupp ne pride več v poštev.

Enak razvoj kakor v Nemčiji je preživel velekapital tudi na Francoskem. Francoski milijonarji se odlikujejo po dejstvu, da ostanejo od roda do roda v isti družini z istim poklicem. Edini francoski milijarder je Gillet — svileni kralj, kakor so bili vsi njegovi pred-

niki. Milijonarska familija Hennessijev izdeluje od nekdanj konjak. Dreyfus si so že dolgo trgovci z žitom itd.

Samo Vzhod še pozna nepremakljivo bogastvo, premoženje, ki ni bilo naloženo v trgovino, ampak počiva ter se skriva po škrinjah zakladnic. Tem vzhodnim bogastvom kriza ni mogla škodovati. Indijski knez v Heiderabadu — najbrž najbogatejši človek na celnem svetu — poseda 100 milijonov funtov šterlingov.

*

Iz svetovne sladkorne statistike.

V starejših časih so pridelovali sladkor iz sladkornega trsa in so si lahko privoščili to naslado samo bogatini. Cene za sladkornotrski sladkor so bile za širše mase mnogo mnogo previsoke. Pridelovanje sladkorja iz sladkorne repe ali pese je nemškega izvora in je prizadjalo sladkornemu trsu težak udarec. Sladkor iz repe si je osvajal trg sicer bolj polagoma, ker je proizvodnja rasla le počasi, a kratko pred izbruhom svetovne vojne sta bila repni in trsni sladkor v ravnovesju. Na celnem svetu so pridelali tedaj 8.6 milijona ton sladkorja iz repe, trsnega pa 8.4 milijona ton. Med vojno je zelo padla v Evropi produkcija sladkorne pese in radi tega so tudi tako znatno poskočile sladkorne cene. Tedaj so uživali sladkorni producenti zlate čase. Dvignili so pridelavo sladkornega trsa predvsem na velikem otoku Java pod Indijo in je bila trsna produkcija štirikrat toliko kakor iz pese. Kmalu po vojni je nastalo razmerje med trsnim ter repnim sladkorjem 2:1. Svetovna uporaba sladkorja se je sicer dvignila, pa še hitrejša produkcija sladkorja svetovno gospodarstvo ni moglo prav prebaviti. Ko so upeljale ameriške Zedinjene države še carino na sladkor, je sledil temu naravnost pogubonosni razvoj sladkornih cen. Sladkorne cene so bile sploh izpostavljene neverjetnim skokom. Sladkor z ameriškega otoka Kuba je stal v Njujorku leta 1914 2.74 centov, leta 1919 — 6.35 centov in leta 1920 — 11.34 centov, leta 1921 je padel na 3.5 centov. Pozneje so si opomogle cene na 5 centov, leta 1930 so padle celo pod 1 cent.

Produkcija sladkorja je v zadnjih letih znatno nazadovala. Znižala se je od 28.8 mil. ton v letu 1930-31 na 26.1 mil. ton v letu 1931-32 ter na 23.8 mil. ton v letu 1932-33. Porabilo se je na celnem svetu sladkorja leta 1931-32 — 27.6 mil. ton, v prihodnjem letu samo še 25.8 mil. ton. Za leto 1932-33 še ni objavljena uradna statistika, a pričakujejo padeč pod 25 mil. ton. Sladkorne zaloge vedno rastejo, konsum pada in sladkor je pa tako drag, ker je v toliko državah monopoliziran in nosi državnim blagajnam letno težke milijone.

*

Svetla muha kot okras za ženske lase.

Tudi v Evropi se je že zgodilo, da so si krasile mestne ženske svoje lase s kresnicami. Pa kaj je luč omenjenega evropskega črvička v primeri z južno-ameriško žuželko, ki se imenuje cucuyos. Imenovana žuželka je doma v južni ter osrednji Ameriki in je vzbudila kmalu pozornost onih Evropejcev, ki so stopili na ameriška tla. Hrošča cucuyos rabi ameriški majhni človek kot nočno svetilko. Pri svitu njegove luči so čitali prvi misijonarji na predameriškem otočju Antillov sv. mašo. Raziskovalec Humbolt se je poslužil bleščečega hrošča, ko je prodiral v žrelo ognjenika Turbaco, da se je ognil eksplozije iz notrajnosti žrela se dvigajočih plinov, ki bi se bili užgali ob plamenu goreče sveče. Ker so si svetili domačini v Verakrucu v Mehiki s tem hroščem na lovih, pri ribljenju ter na vojnih pohodih, so trgovali Indijanci z njim kar na debelo. In ženski svet evropskega izvora je sledil kmalu vzgledu indijanskih tovarišic, da si je začel pritrjevati blesteče hrošče v lase. Hrošče spravljajo v posebne škatljice iz prav tanke žice. Hranijo jih z na drobno narezanimi koščeki od sladkornega trsa, jih kopljejo po dvakrat na dan, da na večer ne odrečejo v svoji službi in da širijo od sebe posebno očarajočo vplivajočo bleščobo. Ob slovesnih večerih jih shranijo imenitnejše ženske v vrečice iz zelo tanke tkanine, katere si vtaknejo v obliki raznih cvetličnih cvetov med lase. Najlepše vpliva ta okras, ako je spleten venec iz cvetk iz kolibrijevih peres, brilantov in iz bleščečih hroščev in si ovije ženska tak venec krog glave.

Zastopnost med deca.

Mati: »Deca, vi se vendar ne smete zmiraj pripraviti. Mar se li ne morete niti enkrat med seboj razumeti?«

»Ah, mama, mi smo si vendar edini! Anzek hoče imeti večji kos kruha in jaz tudi!«

Kmetje-dolžniki; Pri ureditvi Vaših dolgov ste ali bodete naleteli na razne ovire, kljub temu, da ste zaščiteni. Obračajte se za pomoč vselej na »Zaščito«, edino zadrugo te vrste v Sloveniji, ki na zadružni podlagi urejujejo za svoje člané tudi vse po uredbi o zaščiti kmeta. »Zaščita«, reg. zadruga z omejeno zavezo, Ljubljana, Masarykova 14 II. 182

Dva Singer šivalna stroja Rundschiff poceni na prodaj, 10letna garancija. Mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 291

Jabolčne divjake nudi Čeh, Trnovska vas, p. Sv. Bolfank v Slov. goricah, Ptuj. 292

Vsem dolžnikom! Za Vas posluje »Zaščita«, reg. zadruga z omejeno zavezo, Ljubljana, Masarykova cesta 14, II. Zaupajte Vaše težave, poverite ureditev Vaših obveznosti zadrugi, ki je v neštetih slučajih posredovala med upniki in dolžniki z dokazanimi in odličnimi uspehi. 182

Znižujemo ceno malim oglasom!

Da se lahko vsakdo posluži malih oglasov »Slov. gospodarja«, smo ceno istim znižali!

Iščete službo?

Težko jo boste našli osebno, obiščite v enem tednu 30.000 družin, 100.000 čitateljev »Slov. gospodarja«, vmes bo gotovo tisti, ki vas potrebuje.

Želite kaj prodati?

Stopite pred 100.000 kupcev, tedenskih čitateljev »Slov. gospodarja«, med temi je kupec!

Želite kaj kupiti?

Z malim oglasom »Slov. gospodarja« boste našli onega, ki prodaja, kar hočete vi kupiti.

Iz vsake zadrege

vam pomaga mali oglas »Slov. gospodarja«. Navadite se, da boste znali potom malih oglasov v »Slov. gospodarju« stopati v stik s celotno Slovenijo!

Znižane cene malim oglasom

namesto po Din 1.50, računamo v bodoče le Din 1.— za besedo. Davek 1 Din za oglas posebej. Kdor hoče šifro (to se pravi, da ne objavi svojega naslova, ampak hoče ponudbo na upravo lista), doplača še Din 5.0.

Vsak delavnik

od 8. do 12. in od 2. do 6. ure, se sprejemajo oglasi ustmeno in pismeno na upravi

„SLOVENSKI GOSPODAR“
Maribor, Koroška cesta 5.

Moško perilo

Din 21.— oxford srajca
Din 26.— platnena srajca s cefir prsi
Din 38.— pike srajca
Din 45.— touring srajca
Din 19.— spodnje hlače dolge
Din 20.— spodnje hlače kratke
Din 65.— spalne srajce pri 113

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK
Celje št. 24.



Veliki ilustrirani cenik zastoj. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar. 113

Zični vložki

kom. po Din 100.—



Zični vložki iz izvanredne trde žice kom. po Din 150.—
Afrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«!

Lepe obleke

za otroke:
od Din 60.— naprej
za moške:
od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—,
48.— itd. 144

Velika izbira čevljev,
perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2



KLOBUKE

v veliki izbiri po nizkih cenah
pri **A. Auer** sedaj 262

A. Filipančič
Maribor, Vetrinjska ulica 6

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in
cvetlična, posebno pa za

peso
nepr. loshivne kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča
v nakup staroznana trdka

M. Berdajs, Maribor 189

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)
Ceniki na razpolago!

Za pomladansko in poletno sezijo

si nabavite raznovrstno modno in manu-
fakturno blago po zelo ugodnih
cenah pri 183

Franjo Majer
Maribor, Glavni trg 9

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih
kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premo-
ženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!



To je najboljše

kar sem doslej preizkusil. Nekaj kapljic pravega Fellerjevega Elsa-fluida zadošča, pa boš tudi Ti tako govoril! Imaš li bolečine v obrazu, po vsem telesu? Te li muči glavobol, zobobol, trganje? Želiš li najboljše za nego zob, kože, glave?

Morda si preveč občutljiv za hladni zrak? **Rabi Elsa-fluid!** Fellerjev pravi Elsa-fluid je vsledar izdatnejši, močnejši in boljsega učinka kot francosko žganje. Fellerjev Elsa-fluid se dobiva v lekarnah in zadevnih trgovinah po 6 Din, 9 Din in 26 Din. Po pošti najmanj 1 zavitek (9 poskusnih ali 6

dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 58 Din, štirje taki zavoji za samo 173 Din pri lekarnarju Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341 (Savska banovina).

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Zapomnite! Elsa-fluid ostane Elsa-fluid!



1117

Halo!!!

»SLEHERNIKA« — igramo

in sicer dne 18., 19. in 25. marca 1934 v mestnem gledališču v Ptuj. Začetek vsakokrat ob 3. uri popoldne. Od blizu in daleč vsi vabljeni! — Bralno društvo v Podvincih. 000

Halo!!!

Ali že imate na Vašem sadnem vrtu žlahtno hruško: Avraško in Pastorjevko? 000

Kakor tudi najboljše sorte jabolk in breskev.

Prvovrstno blago 10 Din, nekoliko šibkejšo, a vendar dovolj krepko in zdravo 7 Din komad pri Alojziju Knuplež, drevesničarju v Sv. Petru pri Mariboru.

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec! Pošljite mali oglas, da ga najdete!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

167

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

2

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po-

polnoma varno.



Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sestnikov z vsem svojim pre-

moženjem!